

ZELEZAR

JESENICE, 1. AVGUSTA 1959
8. ŠTEVILKA I. LETNIK

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Red in čistoča v naših obratih

V naslednjih vrsticah priobčujemo rezultate o čistoči in redu v naših obratih junija. Komisija za red je pri nenapovedanem obisku obratov ugotovila, da je napredovalo le nekaj obratov, dočim je večina ostala pri starem, nekateri pa so žal celo nazadovale. Zato bo treba bolj paziti, kajti 7 ali 8 točk od dosegljivih 20 je vsekakor premalo v našem tekmovanju, ker nam pove, da nismo mnogo napredovali. Komisija je mnenja, da bo treba način, kako ocenjujemo to disciplino, še poostriiti, tako da bo vpliv na končni plasman obratov močnejši.

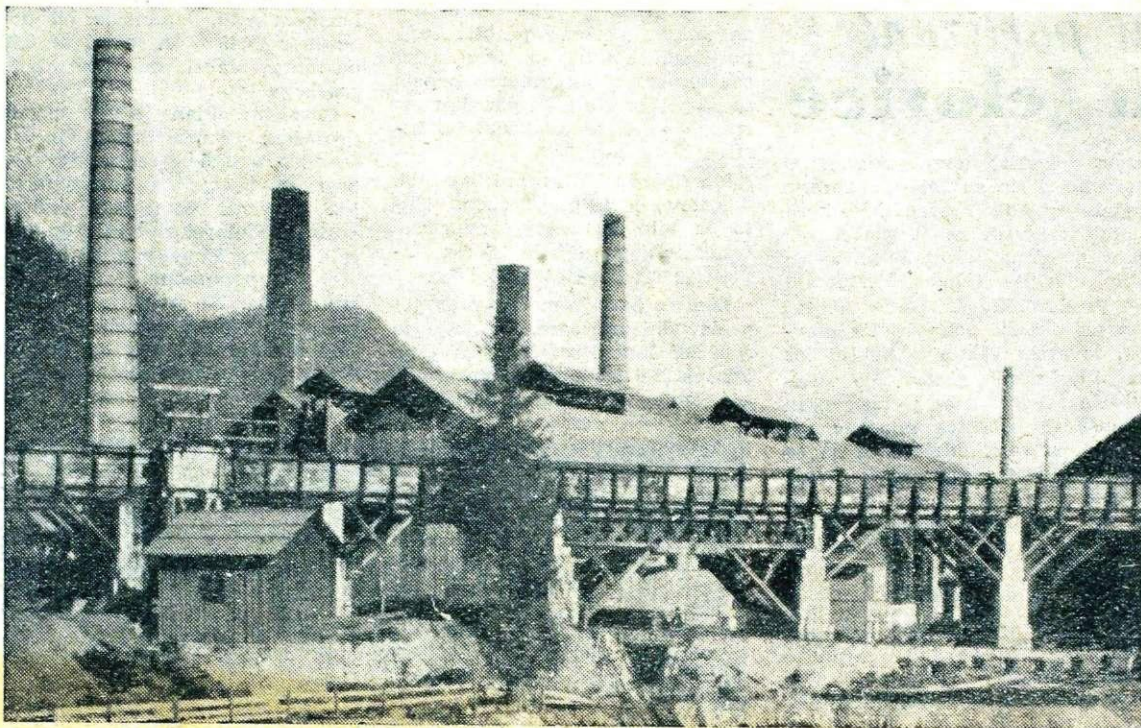
Ker preživimo tretjino svojega življenja (in še več) prav na delovnih mestih, ne bo odveč, če se za red in čistočo pozanimamo bolj kot do sedaj.

Rezultati o redu in čistoči za junij 1959 so naslednji:

1. Jeklovlek	16
2. Hladna valjarna	15
Samotarna	15
Livarna	15
3. Žičarna	14
Cevarna	14
4. Visoka peč	13
Konstruktorska del.	13
5. Žična valjarna	12
Zebljarna	12
Energija	12
OTK	12
6. Valjarna 2400	11
Elektrodni oddelek	11
7. Elektro delavnica	10
8. Javornik I.	9
Mehanična delavnica	9
Vzdrž. Javornik III.	9
9. Javornik II.	8
Gradbeni oddelek	8
Transport	8
Promet	8
10. Martinarna	7
Elektro peč	7

Ponovno pozivamo vse sodelavce, naj se za red in čistočo bolj resno zavzamejo ter naj ne bo nobenega obrata, ki bi imel v juliju 1959 za red in čistočo manj kot 10 točk.

Komisija za
medobratno tekmovanje

Železarna okoli leta 1905

Ing. Matevž Hafner

K našemu prazniku

Spojitev zaključne proslave 90-letnice Železarne Jesenice z našim občinskim praznikom je samo nadaljnji simbol povezave našega kolektiva z jeseniško komunjo. Povezanost tega dela Gorenjske z železarstvom ima mnogo starejše tradicije kot pa 90 let, z enako pravico bi lahko proslavljali več stoletij ali pa celo tisočletnico železarstva v naših krajih oziroma na samih Jesenicah. Z 90-letnico pa proslavljamo moment, ko so se razni manjši pogoni združili v moderno industrijsko podjetje, ki je s svojimi proizvodi zaslovelo širino sveta in ki danes ponovno svoje proizvode izvažajo v široki svet. To formiranje industrijskega podjetja, mislim da je bilo mejnik v razvoju železarstva v jeseniškem kotu in zaradi tega ga tudi proslavljamo. Bodoča pokolenja se

bodo pa verjetno spominjala tistega momenta, ko je Železarna Jesenice postala pravo socialistično podjetje, to se pravi momenta, ko je upravljanje v njej prevzel delovni kolektiv.

S ponosom lahko gledamo nazaj na 90 let razvoja jeseniške železarne, saj je v tem času iz zastaralih nemodernih plavžev in drugih naprav zrastle sodobna železarna in to največja stare Jugoslavije. Jeseniški plavžar je bil tisti, ki je prvi v svetu v visokih pečeh izdeloval feromangan. Jeseniški izdelki so na raznih svetovnih razstavah dobivali častne diplome in medalje in kvaliteten znak na jeseniških proizvodih je bil znan v bližnjih in daljnih državah. Pred drugo svetovno vojno je Železarna Jesenice slovela po dobri kvaliteti globokega vleka, specialnih jeklih za izdelavo mostov in objektov vojske.

Po osvoboditvi v socialistični Jugoslaviji je kolektiv Železarne Jesenice častno izvršil svoje dolžnosti in naloge pri izgradnji naše industrije, ki je danes že na zavirljivo visoki stopnji.

Revolucionarni napredek tehnoloških procesov v železarstvu, ki je nastopil zlasti po drugi svetovni vojni in pa izgradnja novih železarn v Jugoslaviji, s kapacitetami, nekoliko večjimi od naših, pa ob 90-letnici pred nas postavlja

in 12 učencev z dobrim uspehom. Na kovinarskem oddelku je končalo šolanje 22 učencev: Niko Taler z odliko, 8 učencev s prav dobrim in 13 z dobrim uspehom.

Naš kolektiv upravičeno pričakuje, da bodo naši novi tehniki, ekonomisti in mojstri pridobljeno znanje s pridom uporabili za dobro in napredek naše Železarne.

Ob občinskem prazniku

Prvi avgust je bil pred petimi leti sprejet kot praznik jeseniške občine. Pred osemnajstimi leti, se je na ta dan razvijala na Obranci prva odkrita borba Cankarjeve čete z nemškimi policijskimi enotami. Ta borba je zahtevala za mlado četo tudi prvi krvni davek. Padla sta dva mlada komunisti in revolucionarja Ferdo Koren in Viktor Arzenšek, ki je bil doma sicer iz Štor pri Celju, a se je v letu 1939 zaposlil v takratni KID.

V zgodnjih jutranjih urah so jih Nemci ob pomoči izdajalca presenetili v taborišču, misleč, da jih bodo vse zajeli. Vendar pa je četa, čeprav oslabiljena, borbo sprejela, kljub temu, da niso imeli niti zadosti orožja. Iz napol obkroženega obroča, so jih rešili tovariši, ki so se pod vodstvom komandirja čete tov. Poldeta Stražišarja vračali v taborišče po uspešno izvedeni akciji v Mostah pri Žirovnici. Ta nenadna pomoč pa je Nemcem pognala strah v kosti. Hitro so se umaknili iz nevarnega okolja, sev pa ne brez žrtev. Padla borca sta bila dvojno maščevana.

Odmev te borbe je močno odjeknil med naprednim jeseniškim ljudstvom. Nemcem pa je dala ta borba čutiti, da stvar z »banditi«, kot so Nemci imenovali naše borce za svobodo, ne bo tako enostavna.

Danes stoji na Obranci lep spomenik, dokaj nenavaden za to gorsko okolje in spominja mimoidoče na tiste težke dni, polne preizkušenj in tegob. Kot vsako leto, bo tudi letos odšla na Obranco patrulja in se poklonila spominu padlih.

Upravni odbor je za doseženi izredni uspeh pri šolanju nagradil tov. Babška z 10.000 din in mu toplo čestital. Prepričani smo, da je naš delovni kolektiv dobil v tov. Babšku nadobudnega mladega strokovnjaka, s katerim bomo še kaj slišali ali brali.

Naši novi kadri

Znano je, da naša Železarna študentov in dijakov. Letos jih je končalo šolanje kar precej, z njihovim uspehom pa je lahko naš delovni kolektiv prav zadovoljen.

Izreden uspeh so dosegli dijaki IV. letnika TSS metalurški odsek na Jesenicah. Od 21 dijakov jih je 16 diplomiralo z odličnim uspehom, 6 dijakov pa s prav dobrim uspehom. Z odliko so diplomirali: Ivan Borštnik, Tomaž Ertl, Matevž Gluhar, Jože Jelovčan, Ivan Kodrič, Aleksander Kovač, Albert Krapež, Andrej Malenšek, Tedi Okrožnik, Bogdan Pohar, Valodi Stojan, Marija Tolar, Ivan Tušar, Anton Varl in Lado Zaveljcina. S prav dobrim uspehom so diplomirali: Milan Dornik, Igor Logar, Florjan Milakar, Ivan Mokorel, Ivan Sodja in Evgen Taler. Ta uspeh pa je tudi lepo

sprichevalo predavateljskemu kadru in vodstvu šole.

Na Ljubljanski TSS — metalurški odsek je diplomiralo 5 dijakov naših študentov. Jonez Komel in Aleksander Mandeljc z odliko, Božo Oblak in Miloš Piščanec s prav dobrim in Janez Gregori z dobrim uspehom. Na strojnem oddelku je končal Boris Bregant s prav dobrim in Vinko Rotar z dobrim uspehom.

Na elektrotehničnem oddelku so diplomirali: Franc Jamar, Dani Langus in Ljorje Slivnik, vsi s prav dobrim uspehom.

Na ESS v Kranju je maturirala Lidija Jakopič z odliko in Julijana Kejžar s prav dobrim uspehom.

Na mojstrski šoli na Jesenicah je na metalurškem oddelku končalo šolanje 19 učencev: Ivan Brlot z odliko, 6 učencev s prav dobrim

Ob zaključku šolskega leta je uspešno dovršilo IV. letnik STŠ na Jesenicah 21 dijakov

Jeseniška brigada na pohodu

Med gorenjskimi partizani v gozdovih Jelovice

Bilo je na Dan borca — 4. julija. Okoli Titovega doma je bilo kljub zgodnji uri vse živahno. Formirala se je brigada za odhod po partizanskih stezah na Jelovico. Komandanta Gregorčičevega in Verdnikovega bataljona sta oddajala raport. Komandant brigade, tovariš Ciril Triler-Ciro in komisar tovariš Ivan Saksida pa sta zbranim borcem v kratkih besedah razložila pomen današnjega slavlja in praznika. Ob 6. uri je krenila izpred osemletke dolga kolona tovornjakov in avtobusov v nekoliko oblačno julijsko jutro. V Soteski se je brigada iztovorila in odšla v koloni po nekdanji kurirski poti na Lipniško planino. Motorizirana kolona pa je krenila naprej v Bistrico, kjer je prevzela prevoz civilnih udeležencev, ki so prispeli tja z vlakom. Partizanska Jelovica je oživela kakor pred 15. leti. Brnjenje avtomobilskih motorjev pa se je izgubljalo v širnih gozdovih.

Lep je bil pogled na jeseniško brigado, ko je po improvizirani borbi vkorakala pod zastavo na

zborni mesto pred slavnostno tribuno, kjer so bile že zbrane ostale brigade in odredi. Po končanih raportih se je pričel pešter program z uvodnim govorom tovariša Johana Bertonclja — predsednika ZB NOV Kranj ob prisotnosti pokrovitelja slavlja, tovariša Viktorja Avblja ter ostalih častnih gostov. Po oficelnem programu se je ob zvokih vojaškega orkestra mladina zavrtela, starejši udeleženci pa so pripovedovali prisotnim svoje spomine na borbo, ki je v njej zgubil življenje narodni heroj Jože Gregorčič — komandant Gorenjskega odreda. Od vsepovedi pa so se razlegale borbene partizanske pesmi, ki so jih nekoč prepevali po gozdovih Jelovice borci-partizani.

Prek 10.000 udeležencev je prisostvovalo slavnosti. Med njimi je bilo več ko 2000 Jeseničanov, kar je vsekakor priznanje za organizatorje in udeležence. Nikomur pa, kdor se je slavlja udeležil, ni bilo žal pohoda na Jelovico, ki je tako polna spominov.

Janez Rozman

Proizvodni plan v juniju

Železarna Jesenice je izpolnila mesečni proizvodni program s 102,7 %, blagovna proizvodnja pa je bila izvršena s 106,2 %. Proizvodni program so izvršili vsi obrati razen obrata Martinarne.

Polletni družbeni plan pa je Železarna Jesenice izpolnila s 100,6 %, odnos na letni družbeni plan pa znaša 49,8 %.

Visoke peči: Proizvodnja groblja je narasla za 15 ton na 24 ur na obeh pečeh enakomerno iz razloga, ker je bilo boljše koriščenje kapacitete peči. Istotako je padla poraba normalnega koksa. Vloženo je bilo 35 % polskega koksa, ta ima sicer razmeroma visok procent pepela in nizek procent žvepla, kar pa omogoča boljše kvaliteto ob kislehodu peči.

Martinarna: Plana ni dosegla. Obratovanje je bilo 6-pečno. Vlitto je bilo 408 šarž, povprečna teža šarže pa je bila 55 ton. Izplen je bil dosežen z 89,4 %.

Elektro peč: je močno preseгла proizvodni program. Izdelano je bilo 265 šarž. Poraba elektrod je znašala 6,6 kg na tono proizvodnje, izplen pa dosežen z 91,10 %.

Izplen je bil dosežen z 88,57 odstotka in je bil za 0,89 % višji od povprečja lanskega leta. Montaža Siemenga se nadaljuje.

Žičarna: Izplen je bil dosežen s 97,28 % in je bil za 0,64 % višji od povprečja lanskega leta. Storitost brez mojstrov je bila 104,97 kg/h/m in je bila za 0,57 kilograma večja od povprečne storitve v lanskem letu.

Želblarna: V žičnih izdelkih je bil plan presežen. Storitost v želblarni je znašala z mojstri 74,22 kg/h/m in je bila za 6,98 boljša od povprečne storitve v lanskem letu. Izplen je bil dosežen s 97,49 % in je bil za 0,30 odstotka slabši od povprečja lanskega leta.

Cevarna: Plan je bil močno presežen. Skupni izplen je bil dosežen s 93,5 % ter je bil napram povprečju lanskega leta za 1,56 % višji. Storitost enotne vrste na delavsko uro pa je znašala 51,2 kg in je bila za 2,70 kg višja od povprečne storitve lanskega leta. Za izvoz je bilo odpremljenih 523,5 ton cevi.

Elektroodni oddelek: Koriščenje strojnih ur v rezalnici je znašalo 69,1 %, v oplaševalnici pa

grajena, ker je s tem dosegla teoretično izračunano maksimalno proizvodnjo, kot jo je navedla firma Oerlikon za stiskalnice EP-11. Ravno tako je bila v tem mesecu dosežena rekordna skupna proizvodnja 498,5 ton in rekordna proizvodna oplaščenih elektrod v teži 408,6 ton odkar obstoja obrat.

Livarne: V sivi livarni so poskusili liti kokile tako, da je bil del vložka sestavljen iz korund silicija, kokilne zlozmine in hematita. Izvredn je bil letni remont na kupolni peči, pri čemer se je povečalo število pihalcev za 25 %, celotnega preseka peči.

Opekarna: Obratovanje je bilo normalno.

Srečno!

IZVRŠEVANJE OPERATIVNEGA PLANA ZA MESEC JUNIJ 1959

Obrat	Proizvodnja Blagovna %	Skupna %
Visoke peči	101,7	—
Martinarna	99,7	—
Elektro peč	117,6	—
Težka proga	102,8	211,9
Lahke proge	107,0	97,2
Žična valjarna	106,0	189,4
Valjarna 2400	101,4	101,3
Valjarna 1300	103,3	103,3
Jeklovlek	103,0	103,0
Hladna valjarna	100,4	100,4
Žičarna	103,9	106,8
Želblarna	106,7	106,7
Cevarna	116,5	116,5
Elektroodni oddelek	112,0	112,0
Livarne	109,2	—
Opekarna	110,1	222,4
Skupaj	102,7	106,2

Strojepisne na izpitu

V okviru izobraževalnega centra na Jesenicah, so dne 16. 7. polagale zaključni izpit obiskovalke strojepisnega tečaja. Od enaindvajset slušateljic se jih je prijavilo k izpitu le trinajst. Pokazale so osnovno znanje desetprstnega slepega tipkanja in poznavanje stroja in njega zgodovino. Z vstrajnostjo in doslednostjo v praksi se bo lahko marsikatera od njih usposobila v dobro strojepisko.

Na Lipniški planini se je zbralo več tisoč ljudi

Težka proga: Obratovalni čas je bil izkoriščen s 84,2 %. Zastoji pa so znašali 15,8 %. Proizvodnja na uro efektivnega delovnega časa je znašala 19,01 tone. V mesecu juniju je bil izvršen generalni remont postrojenja. Izplen je bil dosežen z 81,2 %.

Lahke proge: Obratovalni čas je bil izkoriščen 81,3 %. Od tega so znašali zastoji 18,7 %. Proizvodnja na uro efektivnega delovnega časa je znašala na progi Ø 450 — 6,9 ton, na progi Ø 340 — 3,5 ton in na progi Ø 230 — 2,3 tone. Celotna produktivnost pa je znašala 4,8 tone na uro. Zaradi šibkega motorja je izpadlo iz proizvodnje 100 ton. Izplen je bil dosežen z 91,4 %.

Žična valjarna: Obratovalni čas je bil izkoriščen z 88,2 %. Proizvodnja na čisti čas valjanja je znašala 9,2 tone. Izplen je bil dosežen s 86,9 %.

Valjarna 2400: Obratovanje je bilo normalno. Proizvodnja vroče valjane pločevine na uro efektivnega delovnega časa je znašala 12,7 ton pri povprečni debelini pločevine 14,7 mm. Izplen je bil dosežen z 58,4 %.

Valjarna 1300: Obratovalni čas je bil izkoriščen s 96,4 %. Proizvodnja na uro efektivnega delovnega časa je znašala 1910 kg pri povprečni debelini pločevine 0,85 mm. Izplen je bil dosežen z 78,2 %. **Pocinkovalnica pločevine** je v tem mesecu dosegla najvišjo proizvodnjo in to 810 ton pocinkane pločevine.

Jeklovlek: Izkoriščenje celotnega koledarskega fonda v povprečju vseh treh oddelkov je znašalo 60 %. Brusilnica je obratovala zaradi pomanjkanja naročil samo na eno dnino.

Hladna valjarna: Storitost brez mojstrov je znašala 43,68 kg/h/m in je bila za 0,63 kg nižja od povprečne storitve v lanskem

letu. Storitost na delavsko uro je znašala v rezalnici 77,2 kg, v oplaševalnici pa 14,5 kg. V mesecu juniju je oplaševalna skupina Rajman dosegla nov rekord v proizvodnji elektrod »Drava« Ø 5 mm v teži 10.250 kg za kar je bila tudi na-

Pri delu

Spored slavnostnih prireditev v čast 40-letnice KPJ, občinskega praznika in 90-letnice Železarne

Sobota, 1. avgusta 1959

- Ob 5. uri Budnica
- Ob 6. uri Odhod patrolje ZB na Obranco
- Ob 10. uri Slavnostna seja delavskega sveta Železarne Jesenice
- Ob 11. uri Slavnostna seja ObLO Jesenice
- Ob 12. uri Otvoritev tehniškega muzeja Železarne Jesenice
- Ob 14. uri Otvoritev parkirnega prostora
- Ob 16. uri Otvoritev fotoamaterske razstave pri Jelenu
- Ob 17. uri Otvoritev slikarske razstave »DOLIK«
- Ob 17.30 Promenadni koncert javniške godbe pred spomenikom na Javorniku
- Promenadni koncert hruščanske godbe pred osnovno šolo na Hrušici
- Ob 13. uri Promenadni koncert jeseniške godbe pred glavno pisarno ŽJ
- Promenadni koncert žirovniške godbe pred kolodvorom na Jesenicah
- Ob 19. uri Množično zborovanje s kulturnim sporedom na hokejskem igrišču
- Ob 20. uri Slavnostna premiera tragedije Levstik-Kreft: »TUGOMER« na hokejskem igrišču pod Mežakljo
- Ob 23. uri Ljudsko rajanje na vrtu Kazine

Nedelja, 2. avgusta 1959

- Ob 9. uri Atletski miting na športnem igrišču
- Ob 11. uri Otvoritev doma igre in dela »Angele Ocepke« na Plavžu
- Ob 16.30 Mednarodna nogometna tekma WEIZ (Avstrija): Jesenice
- Ob 19.30 Ponovitev tragedije Levstik-Kreft: »TUGOMER« na hokejskem igrišču

90 let obstoja naše Železarne

Leto 1869 je v zgodovini gorenjskega železarstva zapisano z velikimi črkami. Ustanovljena je bila KID (Kranjska industrijska družba) s sedežem v Ljubljani. Prvotni lastniki sicer donosnih fužin so se dušili v dolgovi. To so izkoristili nekateri ljubljanski finančniki in s svojimi skupnimi delnicami kupili vse večje fužine na Gorenjskem, jih združili in po daljšem životarjenju prebrudili gošpodarske težave in postavili temelje naše današnje Železarne.

Temelj takratne KID je bil parni mlin v Ljubljani, kjer je bil še dolga leta tudi sedež družbe, ki je postajala čedalje važnejši gošpodarski činitelj v deželi.

V sklopu KID so prišle vse Zoisove fužine na Javorniku, v Radovni in Bohinju. Dalje Ruardove fužine na Stari savi z rudokopi na Begunjski in pri Savskih jamah. Poleg fužin je imela bivša KID tudi obširna zemljiška posestva in gozdove preko širne Gorenjske tja do montarskih gozdov nad dolino Soče. V sklopu KID so spadali tudi skoraj vsi večji lesni obrati v bližnji okolici.

Poleg javorniških in bistriških fužin so bile največje fužine na Savi. V obratovanju je bil plavž,

dala. Do tega je prišlo zaradi požara v bistriški tovarni, ki jo je upepelil do temeljev. Vse, kar je bilo uporabnega, so prepeljali na Jesenice, sem pa je seveda pritegnilo tudi tamošnje delavstvo, ki je bilo tako ob zaslužek.

Po dvajsetih letih obstoja KID se je za gorenjsko železarstvo pričela nova doba. Na divji gmajni pred Kovačevo gostilno na Savi so zapele sekire, katerih udarci so v kratkem času spravili na tla stoletna drevesa, ki so morala dati prostor novi tovarni. Državna cesta, ki je tekla skozi to hosto, se je kmalu znašla v središču tovarne in jo delila na dve. Pogled na tovarno tik po izgradnji pa je kaj zanimiv. Martinovke so spodrinile zastarele plavže in pudlovke. Siemens-Martinove peči so bile za takratno železarstvo nov pojem. Žična valjarna in žičarna pa sta spodrinili kovaška kladiiva. Jeklo se je pričelo valjati. Ves ta razvoj industrije je prisilil k razvoju tudi celotno jeseniško dolino in ji izklesal nov lik industrijskega središča, sicer bi bile Jesenice še danes navadna kmečka vas pod Karavanke. Svoje je prispevala kasneje tudi gradnja Karavanške predora bohinjske železnice in seveda tudi modernega kolodvora.

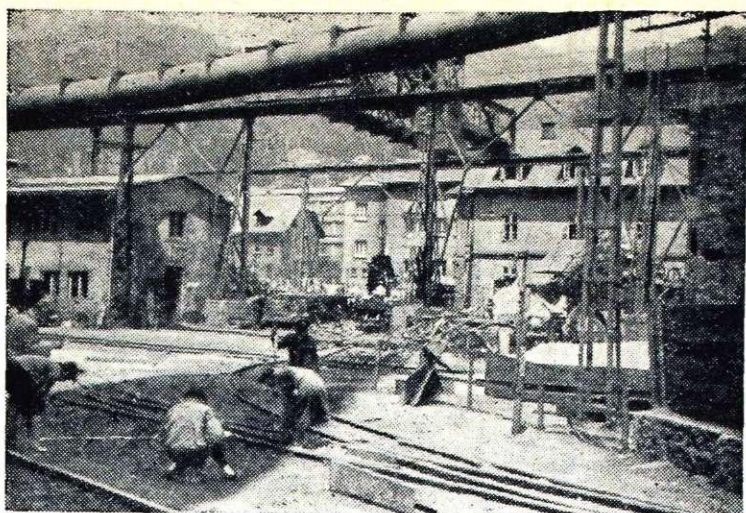
Z gradnjo novih obratov so kmalu zastala vsa okoliška kovaška kladiiva in fužine. Zniževalo se je tudi moštvo »knapov« dokler rudokopi niso bili dokončno ustavljeni.

Zanimivo je tudi to, da je imela KID leta 1895 že skoraj 1000 ljudi zaposlenih v svojih obratih. Od tega preko 750 plavžarjev in fužinarjev ter preko 200 rudarjev. Pet let kasneje je imela KID v svojem sklopu že skoraj 1500 delavcev in uslužbencev. Število delavstva je naraščalo do prve svetovne vojne. Potem pa je nekoliko upadlo. Rapiden porast delavstva je beležen po vojni. Stalež je naraščal iz leta v leto in leta 1938 je bilo v KID zaposlenih 4.200 delavcev in uslužbencev, kar je največji stalež med obema vojnoma.

Pravi razvoj tovarne se je pričel šele po končani veliki gošpodarski krizi leta 1932 do 33. Moderna cevarna, kotlarna, novi postavitev VP I, postavitev apnenic, nova opekarna. Industrijska halda metni oddelek, nova jeklarska halda s preurejenim vlivališčem, pose se je nenehno širila in zagnila pod seboj prenekatero stanovanjsko hišo in neštete vrtičke. To je bil razvoj Železarne med obema vojnoma. Med okupacijo ni bilo napredka, razen nekaterih malenkostnih tehničnih izboljšav. Druga VP in Elektropeč sta bili montirani zadnje leto pred vojno.

Naravnost giganten razmah in razvoj naše Železarne po sledi v dobi socialistične izgradnje, po drugi svetovni vojni. Stare kapacitete (180.000 ton jekla) niso zadostovale našim potrebam v po vojni obnovi in izgradnji ter industrializaciji porušene in uničene domovine. Predelovalni obrati so se morali umakniti ekspanzijskim težnjam jeklarne. Našli so nove in moderno urejene prostore v Hrenovici. Plavž je dobil moderne cowerpe in strojnico s potrebnimi vetrili. Nove pražilne peči, ogromen rudni dvor z gigantskim žerjavom, to vse so pridobitve po vojni. Nova moderna kalorična centrala, nove SM peči, povečana livarna, nova kisikarna, oddelek IBM, vajeniška šola, vse to na Savi. Javornik pa se je prav tako razvil v moderno valjarno. Nova valjarna 2400 mehanizacija starih valjarn, zlasti tanke pločevine, sanitarije, vzdrževalne obrate, nove generatorje in kisikarno z el. razdelilno postajo, da ne govorimo o raznih zunanjih delih, vse to se je spreminjalo in dopolnjevalo iz leta v leto, da smo komaj zaznavali.

Kaj pa smo naredili, bi nam lahko povedal prvi predsednik KID, če bi danes prišel med nas. Naša železarna ima danes zaposlenih preko 6.800 delavcev in proizvaja nešteto proizvodov, ki prav tako odpirajo pot na svetovna tržišča, kjer je že priznana solidna in kvalitetna izdelava naših proizvodov.

Motiv iz naše železarne

14. redno zasedanje delavskega sveta

1. in 2. julija je zasedal Centralni delavski svet naše Železarne. Dnevni red tega zasedanja je bil obilen ter je bilo rešenih precej zelo važnih vprašanj.

Kot prvo je DS sprejel precej sklepov glede problematike našega prometa in transporta. V splošnem se bo to reševalo s 15-letnim perspektivnim načrtom tovarne. Treba je misliti na ureditev cest, delno zamenjavo ozkega z normalnim tirom, na skladiščenje surovin in podobno.

Za promet je po nalogu DS nujno treba doseči redno vzdrževanje tirov in tirnih naprav ter zato izpopolniti potrebni normativ delavcev. Zelo potrebno je uvesti vozni red pri prevozu materiala iz obrata v obrat. Za prevoze izven tega reda naj bi postavili posebne tarife, razen v zelo izjemnih primerih. Za nepravilno nakladanje voz pa je potrebno uvesti penale. Ker se vagoni v obratih pri nakladanju in razkladanju pogosto poškodujejo, je treba evidentirati poškodbe. Škoda naj povrne obrat, ki jo je napravil. Tudi nepravilno naložen voz Promet ne sme prevzeti za prevoz.

V transportnem oddelku pa je nujno treba rešiti naslednja važna vprašanja. Zaradi naraščanja halde naj bi se prenesel spodnji daljnovod in na haldi pri razkladanju materiala napravil red. To naj se v bodoče godi samo po določenem načrtu. Razkladanje rude ter ostalega materiala bo treba čimprej mehanizirati, tako na rudnem dvoru, kakor v Predelovalnih obratih in Samotarni. Za transportna dela bi bilo umestno uvesti nagrajevanje po enoti proizvoda, prav tako kot za prostovoljna dela.

Na tem zasedanju je DS sprejel popravke v pravilniku o premiranju in pravilniku o dodatkih za izredno otežkočena dela. DS je pri tem postavil nalogo, naj se še nadalje proučuje možnost uvažanja individualnega premiranja, tako v proizvodnih, kakor tudi v vzdrževalnih obratih.

Sprejet je bil tudi splošni pravilnik HTZ. Varnostna pravila

za določene obrate, oziroma službe pa se bodo izdelala naknadno s sodelovanjem obratovodstva in bodo sestavni del sprejetega pravilnika HTZ.

Ko je DS sprejemal ta pravilnik, je določil še nekaj načelnih nalog, ki se morajo rešiti v HTZ službi: izdelati se mora seznam delovnih mest v železarni kljer bomo lahko zaposlili žene in mladino izpod 18 let starosti ter invalide. Določi naj se 3-članska komisija, ki bo odredila, v katerih primerih se lahko cikle kot zaščitno sredstvo zamenjajo s čevlji. Polovico stroškov za čevlje bo nosilo podjetje, polovico pa koristnik. Posebno pažnjo pri izvajanju pravilnika HTZ in delovne discipline sploh je treba posvetiti namišljenim bolnikom, ki jih odkriva kontrolor bolnikov.

Za boljše delovanje službe HTZ v tovarni bo pri CDS ustanovljena komisija HTZ.

Vsi člani našega kolektiva so po sklepu DS neugodno zavarovani in sicer za primer smrti zaradi neugode s 150.000 din, za primer trajne 100% invalidnosti pa s 300.000 din. Neugodno zavarovanje je obstajalo že prej, s tem sklepom pa se je zavarovalnina znatno povečala.

Milan Polak

Lojze Likovič:

Prevozi z avtobusom v Crikvenico

Kakor smo že poročali, je Izvršni odbor sindikata pripravil prevoz članov z avtobusom v Crikvenico. Ker pa se je že večkrat ponovilo, da so se morali avtobusi vračati iz Crikvenice nazaj prazni, je hotelo prevozniško podjetje prenehati z vožnjami.

Zato smo bili primorani spreminiti način izdajo vozovnic in sicer tako, da bo vsak interesent, ki si želi potovati z avtobusom, moral vzeti vozovnico v obe smeri. Le tako bomo lahko rešili ta problem. Vozovnice izdajajo na Izvršnem odboru sindikata. Vsakdo si lahko sedeže že vnaprej rezervira in to v obe smeri. Vse podrobnejše informacije dobiti na Izvršnem odboru sindikata — telefon 216.

Vse mu je prišlo prav

Delavec D. R. zaposlen v kovačnici ni znal razlikovati svoje lastnine od skupne in je v zadnjem času iz podjetja odnašal razne predmete.

Ker si jih je kot kovač v delavnici sam izdelal, jih je vzel kjerkoli v podjetju. Tako se mu je nabralo na stanovanju od vijakov, žebeljev, ležajev, orodnih ključev, klešč, sekir, kladiiv do elektr. motorja, raznih predmetov cel zaboj.

Da je ravnal nepravilno, je uvidel šele, ko je bilo prepoznano in ko je bilo odnešeno orodje ocenjeno na 27.321 din.

Delavci so zapustili tovarno

dve pudlovki, plinska varilna peč, peč za žilavljenje jekla, dva kovaška ognja, 3 kladiiva za teganje jekla, 4 kladiiva za grobo kovanje, dve valjčasti vetrili, dve žagi in dva mlina. S savskimi fužinami pa so prišle v last KID tudi manjše kovačnice v Mojstrani in Globokem, dalje rudokopi pri Savskih jamah in na Begunjski. Plavž na Plavžu pa v tem času ni več obratoval. Te fužine so bile last Ruardov.

KID je leta 1872 kupila tudi fužine Petrova gora pri Topuskem, ki so imele plavž, dvojne kupolke, štiri ognjišča za žilavljenje jekla, dve grobi kladiivi in celo peči za praženje rude, rudokop rjavega premoga in rude. KID je te fužine zaradi gradnje novih obratov na Savi in Javorniku pro-

Vse to pa je nudilo takratni železarski industriji samo večjo možnost plasiranja njenih izdelkov na tržiščih.

Pričetek gradnje valjarn na Javorniku, ki so kmalu spodrinile prvotno stoletno fužinsko dejavnost, je preoblikoval tudi to, takrat tako mično vasico obdano z zelenjem. Poleg močnih kmetov na Koroški Beli se je začel naseljevati nov človek — delavec proletarec, ki je iskajoč prostora na soncu, ustvaril Javornik tak kakor je danes. Samotne hiše ob državnih cestah so pričele dobivati sosede — nastale so Borovlje, (od kod ime — morda po borovcih), ki so združile Javornik s Staro Savo in Senožeti v dolgo jeseniško vas, ki se je postopoma preoblikovala v mesto.

Baker je draga stvar

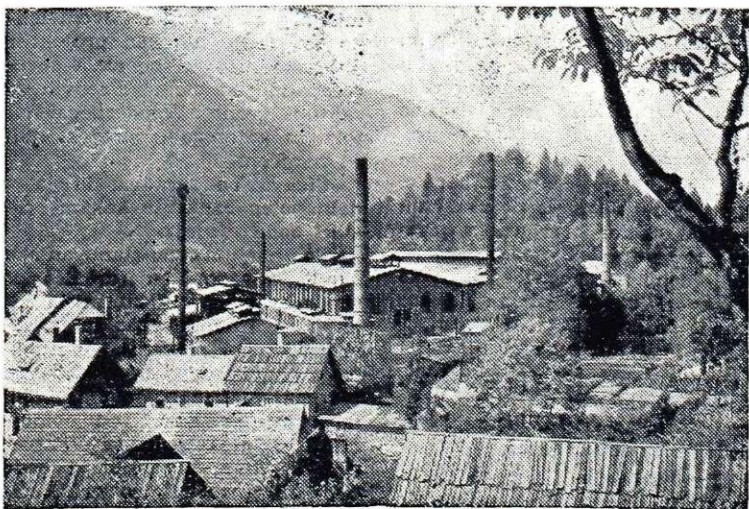
Že v letu 1956 si je začel M. D. prilaščati na škodo Železarne odpadni baker. Za svoje dejanje je takrat tudi odgovarjal. Takratna opozorila, da je baker draga kovina, posebno, če si ga na nedovoljen način skuša pridobiti, pa ga niso spametovale. Po službeni poti je bil premeščen v obrat Martinarne k staremu železu. Tu pa ga je ta kovina, s katero je imel vsakodnevno opravka, zopet zamikala in sklenil je nedovoljeno kupčijo z »Odpadom«.

Vsak dan je nosil železo iz podjetja in ga tako iznesel 34 kg, kar predstavlja tatvino v vrednosti 21.000 din. Menda ga bo zadnji primer vendarle spame-

toval in mu dokazal, da je seganje po ljudskem premoženju drago.

POGOREL JE 2500 KW MOTOR NA JAVORNIKU

Zaradi zastarelosti je pogorel eden naših največjih elektromotorjev, ki je poganjal težko progno na Javorniku, vzporedno z veliko Peltonovo turbino in s tem povečal kapaciteto proge za 40%. Domneva se, da bo gošpodarska škoda velika, kolikor ne bodo uspela popravilna dela, ki teko pod nadzorstvom monterjev iz tovarne »Rade Končar« že nekaj dni noč in dan. Rotor motorja pa je bil poslan v Zagreb v ponovno pre-

Valjarna na Javorniku okoli leta 1930

Nove stolpnice na Plavžu bodo kmalu dograjene

Videz našega mesta

Ker vse člane kolektiva brez dvoma zanima ureditev našega industrijskega središča in s tem v zvezi tudi načrt gradbenih del v bližnji bodočnosti, smo poprosili za pojasnilo pomočnika direktorja Zavoda za stanovanjsko izgradnjo na Jesenicah, tovariša ing. Vebra. Rad nam je bil na uslugo in je posredoval nekaj odgovorov.

»Kako potekajo priprave za komunalno ureditev naselja Plavž?«

»Dela so v teku. Formiran je operativni odbor, ki bo vodil delo. Vsa dela je prevzelo gradbeno podjetje Nova Gorica, vsa pomožna dela na izkopu in pri zemeljskih delih pa naj bi bila narejena s prostovoljnim delom stanovalcev na Plavžu in mladinskih delovnih brigad.«

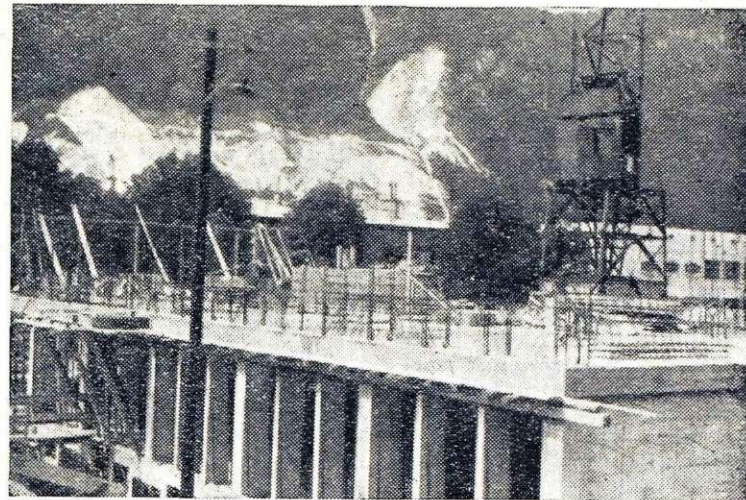
»Kako bo potekala nova zvezna cesta skozi Jesenice, o kateri je že toliko govora?«

»Načrt za rekonstrukcijo zvezne ceste je že v reviziji. Manjka še načrt za razsvetljavo, ki ga dela ing. Sikošek. Cesta sama pa bo pri trgovini Varteksa oziroma pri Dolinarjevi hiši naredila odklon v levo in zavila za carinarnico preko sedanje stare ceste z nadvozom za hotelom Pošto in preko vrtov do starega župnišča ter bo pri novograjeni stavbi »ELES« prišla zopet na glavno cesto.«

»Ali bi nam lahko povedali, kako je s podvozom, o katerem se je pri nas tudi že večkrat razpravljalo?«

Za podvoz je zaradi razširitvenih del zainteresirana železnica. Zanj imamo tudi že kredit v višini 60 milijonov dinarjev. Nerešeno pa je vprašanje nekaterih zgradb, ki bodo s svojo prisotnostjo kazile videz celotnega vozlišča. Projekt za podvoz in rekonstrukcije Blejske ceste je v celoti odobren. V načrtu je tudi preureditev cestišča od Jesenic do Javornika in ureditev hodnika za pešce. Trenutno so v teku samo zemeljska dela po-

bulante bomo pričeli graditi v Tomšičevi ulici, drugega s štiriindvajsetimi stanovanji pa bomo gradili na Plavžu.«

Na sliki gradbišče za novo gosp. stavbo na Jesenicah

pališče, ki bo lično urejeno, bo v prihodnjem letu otvoreno.«

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je načrt za gradnjo na Jesenicah in ureditev dokaj pester. Za gotova presenečenja pa bo poskrbela tudi železnica s svojim gradbenim načrtom. O tem pa drugič kaj.

Obiskali smo počitniške domove

Vse drugačen je počitniški dom v sezoni, ko je polno zaseden. Takrat si šele lahko ogledaš in vidiš, kaj še vse manjka za razvedrilo članov, ki so na letovanju.

Najprej smo se ustavili v Opatiji v hotelu »Otokar Kerševani«, kjer imamo rezerviranih 17 ležišč. Člani, ki so bili tam na letovanju, so bili povsem zadovoljni, razen, da jim prav takrat vreme ni bilo preveč naklonjeno. Pot nas je peljala dalje v naš počitniški dom v Crikvenico. Bili so nas veseli. Prinesli smo jim nov radioaparat in balin kroglo. Televizijski sprejemnik pa je bil še na poti. Tudi kuharice so bile zadovoljne z novim električnim strojem, na katerem lahko delajo 10 različnih operacij. Kuharice dobro skrbijo za lačne žlodece, Štefka v bufeju pa za dobro kapljico.

travo. Tako bo odstranjeno kamenje, ki ni preveč prijetno za boste noge.

Seveda je še precej pomanjkljivosti, ki jih bo treba postopoma izboljšati in popraviti. Upravni odbor počitniških domov in tabora bo še nadalje skrbel, da bo našim članom čimbolj prijetno na letovanju.

Dom kovinarjev v Crikvenici ima televizijski aparat

V sredi meseca julija je pričel delovati v počitniškem domu v Crikvenici naš novi televizijski aparat. Prisotni gostje smo ga z veseljem sprejeli. Ko ga je monter pripravil in reguliral sprejem, smo se nečakamo gnetli okoli njega in komaj pričakovali prvih slik. Toda v začetku nam je kazal le sneg, tako smo namreč imenovali pikčasto mrežo, ki se pokaže na zaslonu, če sprejem ni dober. Sčasoma pa se je pokazala tudi prva slika.

Tako smo zvečer gledali prvi televizijski spored, ki pa je bil še vedno nekoliko moten, vendar je bila slika toliko jasna, da smo bili zadovoljni. Škoda je v tem, ker zaenkrat sprejema samo italijanske postaje, po petem kanalu, kar je za tistega, ki ne zna italijansko, skoraj brez užitka. Prvi operater je bil Bertoneelj Albin, ki je dobil tudi ponudbo, da lahko na svoje stroške ostane še eno smeno v domu. Na ta račun je padlo že dovolj zabavnih opazk.

V ponedeljek pa je slučajno prišel strokovnjak iz Ljubljane, ki je aparat in anteno uredil tako, da sedaj kaže dovolj jasno.

Člani kolektiva, ki bodo še letovali v domu, se bodo prepričali, da je aparat spet nova pridobitev, ki jim bo polepšala dopust na morju.

Zanimanje za HTZ program je veliko

trebna za razširitev ceste z nasipom.«

»Kako je s prostorom pred postajo, ali bo spremenjen v park ali bo zazidan?«

»O tem se je že precej razmišljalo in govorilo. Povem lahko to, da je naročen projekt z občinsko hišo, ki bo stala severozapadno od banke. Predvideva se tudi gradnja modernega hotela, za katerega je projekt tudi že naročen.«

»Čigava bo zgradba, ki je v delu poleg banke in kakšni prostori bodo v njej?«

»To bo upravno-stanovanjska stavba, last občine Jesenice. V spodnjih prostorih bo imela lokal knjižarna, lekarna in trgovsko podjetje Slovenija šport. V prvem nadstropju bodo upravne pisarne, veterinarska s potrebnim laboratorijem, kakor tudi obmejna fitopatološka služba. V zgornjih štirih nadstropjih pa bodo dvo- ali trosobna družinska stanovanja z vsemi pritliklinami.«

»Kaj imate letos še v načrtu glede stanovanjske gradnje?«

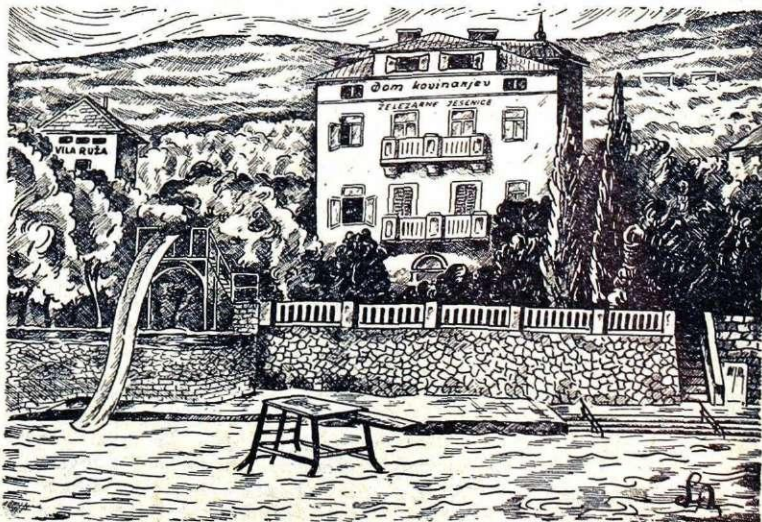
Naše elektrode na mednarodni razstavi varilne tehnike v Ljubljani

Skoraj 10.000 strokovnjakov in varilcev se je razvrstilo v šestih dneh trajanja razstave varilne tehnike v Ljubljani mimo našega razstavnega prostora in preko 100 varilcev je preizkuševalo kvaliteto naših elektrod v kabini za demonstracije. Na tisoče informativnih vprašanj! Cena — kvaliteta — namembnost — embalaža — rok dobave — mesto nabave itd. Pohvale — graje o kvaliteti in kritika o premajhnih količinah na notranjem tržišču to je bila tema res hvaležnih obiskovalcev. Ta dobro uspeša razstava je imela še nekaj posebnosti: med obiskovalci je bilo preko 30 odstotkov strokovnjakov iz vseh 5 kontinentov in 17 držav, ostali iz vseh 6 naših republik. Druga posebnost te prireditve pa je bila ta, da se je privikrat izvedlo tekmovanje za naslov najboljšega varilca FLRJ. In končno tretja, da so varilci Železarne Jesenice postavili samo dva tekmovalca in po številu zelo skromen obisk.

ZAHVALA

Podpisani Anton Stražišar, zaposlen v Martinarni Železarne Jesenice, se iskreno zahvaljuje sindikalnemu odboru za denarno pomoč, ki jo je sprejel v času bolezni.

Stražišar Anton - Martinarna

Počitniški dom kovinarjev v Crikvenici

12. redna seja upravnega odbora

Med precej važnimi sklepi operativnega značaja, ki jih je UO sprejel na 12. redni seji dne 13. in 15. julija 1959 naj navedemo samo nekaj najbolj važnih in zanimivih za ves kolektiv.

Predvsem je UO analiziral sklepe 14. zasedanja DS in po reševanju problematike prometa in transporta sprejel nekatere ukrepe, ki bodo ta vprašanja konkretno reševala.

V zvezi s sklepom DS, da se od 1. julija dalje gazirani vodi dodaja koncentrat malinovca, je UO analiziral poročilo HTZ. V tem poročilu je ugotovljeno, da smo v prvih desetih dneh meseca julija popili na Jesenicah 12.580 litrov, na Javorniku pa 2467 litrov gazirane vode. Tej vodi smo dodali na Jesenicah 660 litrov, na Javorniku pa 136 litrov koncentrata malinovca. Res je, da so bili to najbolj vroči dnevi letošnjega poletja, tudi to je res, da je vročina v naših obratih zelo velika, posebno po nekaterih, vendar mislimo, da so nekateri delavci pretiravali. Bilo je posameznih primerov, zanimivo, da ne v vročih obratih, ko so popili tudi po 5 in več litrov gazirane vode, oslajene z malinovcem.

Spričo tega, in pa zaradi tega, ker je zmogljivost strojev za pravljanje gazirane vode premajhna, je UO dopolnil sklep v toliko, da se bo gazirana voda s pri- mesjo malinovca odslej naprej točila le v vročim obratom, kamor spadajo vse žarilnice, patentirnice, pocinkovalnica in dela pri pečeh. Delavci ostalih obratov pa bodo gazirano vodo lahko proti minimalni ceni kupili v kantinah naše Železarnice. Takšen ukrep je bil nujno potreben in bo v veljavi, dokler sekretariat ne izdela pregleda potreb obratov z ozirom na vročino in število delavcev.

Na vsaki seji Upravni odbor porabi mnogo časa za reševanje prošenj za izredno plačane dopuste. Takšne prošnje vlagajo poedinci in razne organizacije. V prvem polletju letošnjega leta je po pregledu, ki ga je za UO izdelal personalni oddelek, bilo odobrenih 1244 dni izredno neplačanega in 3061 dni izredno plačanega dopusta. Največ je odobreno za športna tekmovanja (316 neplačanega in

644 dni plačanega dopusta) za šolanje (1206 plačanega dopusta) in za razne seminarje (387 neplačanega dopusta). Po teh podatkih je bilo v naši tovarni v prvem polletju vsak dan 28 delavcev na izredno plačanem dopustu.

Zato UO apelira na organizacije, da omejijo izredne dopuste. Kar pa se tiče športnih tekmovanj, je UO sklenil, da bo odobravati te vrste dopusta le tistim športnikom, ki tekmujejo v zveznem merilu in še to samo polovico izrednega dopusta, za ostalo polovico pa so športniki dolžni uporabiti svoj redni dopust. Takšno stališče UO je popolnoma razumljivo in pravilno, če samo pogledamo, kako kritično je stanje delovne sile v naši tovarni. Kakšna je odsotnost, koliko zaradi tega trpi proizvodnost in končno naš zaslužek.

Delovodje so po novem tarifnem pravilniku prešli s premijo na povprečje norme. V obratih so zato spraševali, kako bo z izplačevanjem pri tem prehodu, če ne bodo zaradi tega prikrajšani delovodje. Personalni oddelek in mezdni urad sta tozadevno tolmačila UO in je ugotovljeno.

Premije so se izplačevale za en mesec nazaj. To pomeni, da se je premija za maj izplačevala 15. julija. Prav tako se izplačuje tudi povprečje norm. Tako bo delovodje 15. julija izplačana premija za maj, 15. avgusta pa povprečje norme za junij, ker od 1. junija dalje veljata nova pravilnika o normah in premijah.

Za prihodnje šolsko leto je vloženih precej vlog za štipendije na Dopisni srednji ekonomski šoli. Takšno množično štipendiranje, čeprav je potrebno, pa bi nam znatno povečalo odsotnost in povečalo procent izredno plačanih dopustov. Zato je UO sklenil, da bodo te štipendije odobrene le v primeru, če bi se namesto obveznih seminarjev v sobotah organizirali večerni tečaji v sklopu Centra za izobraževanje odraslih. Štipendija bi se potem odražala v plačanju šolnine (za dopisni material) in pa v 10 dneh izredno plačanega dopusta na koncu vsakega letnika za priprave za izpite.

UO še naroča obratovodjem, naj z ozirom na kritično stanje delovne

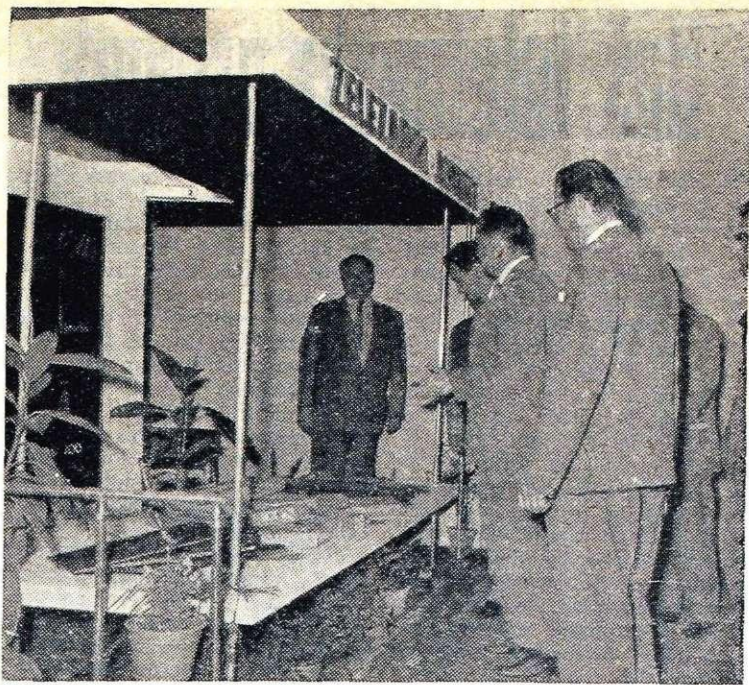
sile zaposlujejo praktikante na praktičnem delu, seveda v okviru nalog, ki jih imajo s strani šol.

Rado Torkar

Tekmujemo...

Da bi dosegli čim boljše rezultate v okviru medobratnega tekmovanja, so vodstva obratov zelo različno pristopila k realizaciji tekmovanja, ki ima kot glavni namen povečati našo proizvodnjo, oziroma bruto dohodek. V nekaterih obratih se pozna, da je kolektiv na tem zainteresiran, drugje zopet manj.

Tekmovalna komisija poziva vsa vodstva obratov, naj s primerno organizacijsko obliko vplivajo na rezultate tekmovanja. Kot primer naj navedemo samoiniciativnost vodstva mehanične delavnice, kjer so v okviru obrata ustanovili lastno tekmovalno komisijo, ki bo interno reševala sproti vsa vprašanja, ki zavirajo tekmovanje in skrbela za čim boljši rezultat lastnega obrata. Tako je tudi prav in smo mnenja, da ne bo napak, če jih posnemamo in isto uvedemo tudi v svojih obratih. Naša naloga je, da storimo vse, da bodo rezultati tekmovanja čim boljši.

NAŠI PROIZVODI NA SEJMU POMORSTVA, RIBARSTVA IN TURIZMA V ZADRU

Naslov sam nam pove, kako širok asortiman zajema ta specializirani sejem na 25.000 kvadrat. metrov razstavnega prostora. Naši izdelki: ladijska pločevina, elektrode, valjani profili itd. so osnovni material za zgraditev plovnega objekta. Naj si bodo ti plovni objekti kot prekoceanska trgovska, obalna ribiška ali brza potniška ladj, izdelki naših ladjedelnic, pri vseh sodelujemo z našimi proizvajalci. Poleg tega osnovnega materiala za zgraditev plovnega objekta je potrebno še na tisoče vrst materiala s posebnimi kvalitetskimi zahtevami. Zato smo tudi videli na tem specializiranem sejmu vse proizvode od naših preko proizvodov strojegradnje do proizvodov ribiške opreme filme Agro Manine Export — New York. Kvalitetno zadovoljiti predpisom ladjedelništva zahteva poleg znanja in truda še posebno pazljivost. Zato je nujno čuvati renome podjetja, v kvaliteti in pazljivosti, ker mala napaka rodi velike posledice.

Obračun sindikalnega dela v našem podjetju za 1. polletje

V petek, 17. julija 1959 je bila v dvorani delavskega doma na Jesenicah polletna skupščina Izvršnega odbora Sindikalne podružnice Železarnice Jesenice. Poleg delegatov iz vseh naših obratov smo na skupščini opazili tudi precej gostov, med njimi predsednika Republiškega odbora Sindikata rudarjev, metalurgov in kemičarjev tov. Plevnika. Na skupščini so člani Izvršnega odbora prebrali poročila o delu naše sindikalne organizacije v I. polletju letošnjega leta, nato pa

je sledila razprava, v kateri je sodelovalo okoli 20 govornikov, ki so razpravljali o številnih važnih problemih, ki prav v tem času močno stopajo v ospredje v našem železarskem revirju.

O delu Sindikalne organizacije je obširno poročal predsednik Izvršnega odbora Sindikalne podružnice, tov. Ludvik Kejžar. Uredništvo našega časopisa se je odločilo, da objavi kratek povzetek iz tega poročila, medtem ko bomo naše bralce seznanili s potekom razprave ter zaključki v prihodnji številki Železarja.

Tov. Kejžar je v svojem poročilu zelo obširno obravnaval problem kvalitete dela v našem podjetju in dejal, da je to osnovna in tudi najbolj važna naloga, ki se postavlja pred člane našega kolektiva. Vprašanje kvalitete naših izdelkov je važno zaradi velike oddaljenosti podjetja od obstoječih surovinskih baz in bo zato to vprašanje v ospredju tudi v bližnji in daljnji prihodnosti. Po našem mnenju je prehod na kvaliteto edina rešitev za naše podjetje, ta misel pa bi morala zajeti slehernega člana našega kolektiva. Tov. predsednik je nato še naštel nekaj problemov, ki so pomembni za posamezne obrate z ozirom na proizvodnjo.

Sindikalni odbori v obratih na eni strani ter Izvršni odbor Sindikalne podružnice skupno z ostalimi org. delavskega upravljanja v železarni so v tem letu vložili precej truda, da bi uspešno rešili problem nagrajevanja naših delavcev. V ta namen je bil pripravljen nov tarifni pravilnik, poleg tega pravilnika pa bodo do konca avgusta gotovi še naslednji pravilniki: pravilnik o znižanju tarifnih postavk do 15 %, pravilnik o normah, pravilnik o nagrajevanju po enoti proizvoda, pravilnik o premijah, pravilnik o dodatku za izredno otežkočena dela, pravilnik o izračunu in razdelitvi sredstev iz nad tarifnih postavk, pravilnik o nagradah, pravilnik o potnih in selitvenih stroških ter seznam delovnih mest z izredno težkimi pogoji dela. Tako sindikalna organizacija kakor tudi ostali politični in oblastni forumi so zagovarjali stališče, da v našem pod-

jetju preidemo na sistem nagrajevanja oz. na delo po učinku. To nalogo smo v našem kolektivu dokaj uspešno rešili, saj je po učinku zaposlenih 85 % delavcev, na celotni stalež kolektiva pa 82,5 %. Pri izdelavi tarifnega pravilnika je bilo zelo važno tudi to, da nismo nominalno dvigali tarifnih postavk, pač pa smo napravili samo korekture tarifnih postavk na tistih delovnih mestih, ki so bila z ozirom na proizvodnjo problematična. V zvezi s problematiko nagrajevanja je bilo v poročilu poudarjeno, da bomo morali v bodoče stalno spremljati rezultate produktivnosti na osnovi osebnih dohodkov delavcev, vzporedno pa bomo morali tudi analizirati kritične primere. Tako bomo dosegli pravilno stimulacijo pri nagrajevanju ter večjo zainteresiranost delavcev.

Tajnik izvršnega odbora sindikalne podružnice pa je podal kratko organizacijsko poročilo, bolj obširno pa je obravnaval reorganizacijo naše sindikalne organizacije. Znano je, da bomo v bližnji prihodnosti v našem podjetju imeli 5 ekonomskih edinic. Izvršni odbor Sindikalne podružnice pri našem podjetju je mnenja, da je temu novemu sistemu treba prilagoditi tudi delo sindikalne organizacije. Tako bomo imeli v našem podjetju 5 sindikalnih podružnic:

- Sindikalna podružnica št. 1 — Topilnice: Visoke peči, Jeklarna, Samotarna in Livarna;
- Sindikalna podružnica št. 2 — Valjarne: Valjarna profilov, valjarna tanke pločevine, valjarna debele pločevine- valjarna žice, Jeklovlek, Odprema Javornik;
- Sindikalna podružnica št. 3 — Predelovalni obrati: Hladna valjarna in žičarna, Cevarna, Žeb-ljarna, Elektrooddelek;
- Sindikalna podružnica št. 4 — Pomožni obrati: Mehanična delavnica, Konstrukcijska delavnica, Elektro delavnica, Gradbeni oddelek, vzdrževalni obrati Javornik, Promet, Transportni oddelek in Eenergijski oddelek.
- Sindikalna podružnica št. 5 — Splošni sektor: Glavna pisarna, OTK, Zaščitna služba, Komunalni oddelek in MIS.

Edo Žagar

Japonski in italijanski strokovnjaki so nas obiskali

Mednarodnega kongresa varilcev v Opatiji se je udeležilo precejšnje število tujih strokovnjakov, med njimi tudi Japonci in Itali-

jani, ki so izkoristili priložnost in obiskali našo Železarno. Obe delegaciji sta si po uradni sprejmu ogledali obrate in se dokaj po-

hvalno izrazili o pestrosti našega proizvodnega programa. Nadvse zadovoljni nad sprejemom, kakor jim ga je pripravila naša uprava, so zapustili naš kolektiv z najboljimi vtisi, ki bodo vsekakor pozitivno vplivali na zblizanje in medsebojne odnose in sodelovanje. Delegaciji na sliki sta posneti pred našim paviljonom na razstavi elektrod v Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Naš telefonski promet

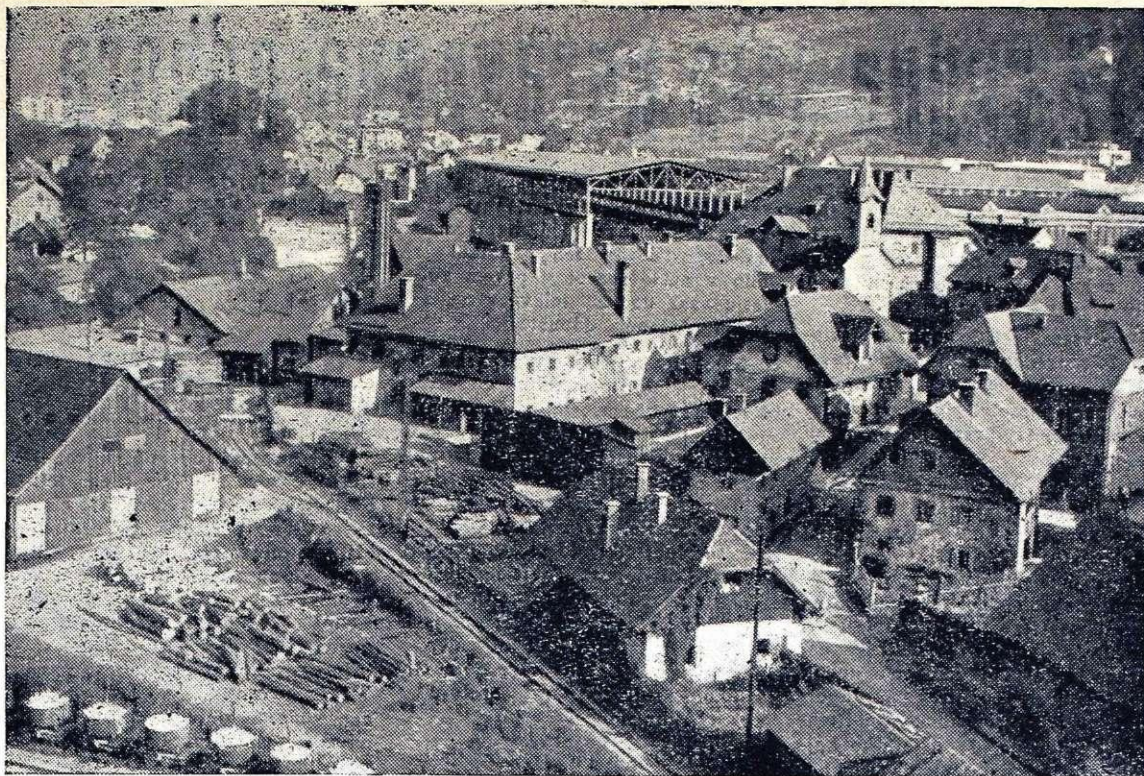
Ko govorimo in pišemo o uspehih in napakah pri našem delu v proizvodnji, mislim, da ne bi bilo odveč, če napišemo nekaj besed tudi o uspehih in ravno tako o napakah in težavah v našem telefonskem prometu. Telefonski aparat je postal v proizvodnji nepogrešljiv pomočnik. To dokazuje dejstvo, da se je z obnovo in porastom proizvodnje po vojnih letih dvignil tudi telefonski promet za okoli 140 %. Ta uspeh smo dosegli predvsem zaradi polnega razumevanja merodajnih in pa zaradi vedno bolj zamotanega procesa proizvodnje, ki zahteva vedno tesnejšega sodelovanja oziroma povezave.

Naše telefonske naprave so kljub polni obremenitvi v dopoldanskih urah res kos tej nalogi. Vendar bi bilo prav, če bi mislili na ozvočitev Železarn, ker bi s

tem razbremenili telefonsko centralo. Iskanje naših vodilnih uslužbencev po telefonu povzroča skoraj 50 % celotnega telefonskega prometa. Z ozvočenjem bi podaljšali življenjsko dobo avtomatski centrali in omogočili najnujnejše telefonske pogovore.

Preusmeritev telef. omrežja na PTT predpise je medvomno velik korak k izboljšanju telefonskih povezav. Posebno ugodno vpliva odstranitev telefonskih kablov od visoke napetosti, kar je bilo dostikrat vzrok uničenja celotnega kabla.

Velika pridobitev je vzpostavitev zemeljskega 200-parnega telefonskega kabla Jesenice—Javornik, ki ga polaga podjetje »TEGRAD«. S tem bo omogočeno povečanje telefonskih naročnikov za 100 %. Ravno tako bodo odpadle pogoste motnje, oziroma

Pogled na Jesenice — tokrat z druge strani

Zgodi se, da tovariš X pokliče telefonsko centralo in strese cel kup psokv na račun vzdrževanja, ker ne more dobiti zveze, čeprav je zadeva zelo nujna. Nazadnje ugovorimo, da je tovariš Y imel velik referat po telefonu.

Naši naročniki — vsaj nekateri — ne upoštevajo znaka »Zasedeno« in vrtijo številčnico kar naprej. Rezultat tega je razburjanje in obdolžitve, da telefonske naprave niso v redu.

Vpitje in preklinjanje je zadeva civilizacije! Z vpitjem v mikrofonski povzročas na drugi strani v slušalki neprijetno hreščanje.

okvar na kablu, ki je sedaj izpostavljen atmosferskim vplivom in služi kot tarča mladim lokostrelcem, ki se gredo Indijance. V delu je tudi telefonski betonski kanal od glavne pisarne do obratne ambulante. V ta kanal bodo položili vse dovodne kable za vso tovarno, poleg tega pa tudi poštno krajevno in medkrajevno kable.

Zgraditev telefonskega omrežja in podcentrala v naselju Plavž omogoča boljšo povezavo naših vodilnih oseb z obrati. To omrežje je zgrajeno na podlagi strogih predpisov PTT prometa. Zgradilo ga je ravno tako podjetje »TEGRAD«.

Delovna brigada železarske mladine

Na polletnem zasedanju članov mladinskega komiteja v naši Železarni so sklenili, da bo na Javorniku pri gradnji parkirnega prostora sodelovala mladina iz našega podjetja. Mladinci te delovne akcije so ustanovili svojo brigado z imenom »BRIGADA FERDA KORENA«. S tem brigadirskim imenom se obenem mladinci spominjajo svojega prvega sekretarja in borca, ki je dal svoje življenje na Obranci. Brigada je dne 15. julija ob 15. uri, odšla izpred delavskega doma na delovno področje.

Do 1. avgusta, praznika naše občine, oziroma železarske obletnice, bo vsak dan delala po 4 ure.

Večkrat so že mladi delavci presegli normo in tako pokazali svojo delavsko zavest. Omeniti moramo, da je v brigadi poleg 70 fantov delalo tudi 16 deklet.

Jože Vindišar

Člani komiteja LMS so podali polletno poročilo

Dne 3. julija so člani mladinskega komiteja naše železarnice na obširni seji v dvorani Delavskega doma pregledali svoje polletno delo. Iz referatov je razvidno, da je mladina v našem podjetju dosegla prav zadovoljive uspehe. Na tej svečani seji so bili navzoči tudi člani občinskega komiteja. Ti so v diskusiji skupno razpravljali in podali smernice za nadaljnje delo železarske mladine oziroma mladine v naši občini. Člani, ki so zastopali mladino iz posameznih obratov naše železarnice, so govorili o problemih, na katere so naleteli pri svojem organizacijskem delu. Člani komiteja LMS so razpravljali tudi o mladinskih sestankih. Veliko je namreč mladincev, ki se izogvarjajo, da zaradi prevelike oddaljenosti od podjetja ne morejo po službi obiskovati mladinskih sestankov. Mnenje vseh aktivnih mladincev je bilo, da taki izgovori v bodoče ne bodo več veljali, kajti vsak mladinec lahko obišče enkrat na mesec sestanek v svojem obratu. Pri tem ne bodo izgubili veliko časa. Važno je tudi, kako predsedniki posameznih obratnih aktivov vodijo mladinske sestanke. Ali so ti sestanki zanimivi, ali pa so samo zato tu, ker pač morajo biti? To je vprašanje, o katerem bi se dalo veliko govoriti. Zato je bilo sklenjeno, da se morajo predsedniki aktivov pred sestankom dobro pripraviti in na sestankih obravnavati tudi vprašanja o našem podjetju in se zanimati za položaje in uspehe mladincev na delovnem mestu. Veliko problemov so imeli mladinci iz javorniških obratov. Od njih komite ni dobival zadovoljivih poročil in tako večkrat ostali aktivisti niso vedeli dosti o delu mladine na Javorniku. Vzrok za te slabe stike je delno tudi v tem, ker so nastali problemi pri zapuščanju

delovnih mest mladincev, ki bi morali iti na sestanek. V bodoče bo treba tudi to urediti in upamo, da bo mladina deležna kar največ razumevanja.

Komite LMS je priredil tudi politično šolo, ki je bila dobro obiskana. Iz te šole smo dobili kader, ki bo lahko veliko pripomogel pri nadaljnjem širjenju sodobne ideološke vzgoje.

Poleg tega so sprejeli po raznih obratih veliko mladincev v vrste KPJ. Toda žal se ta mladina oddaljuje od mladinske organizacije in se udejstvuje drugje. Po mnenju raznih aktivistov naj naj bi se mladi člani KPJ še prav posebno zavzeli za mladinsko organizacijo in na ta način pospešili njeno dejavnost. Predvsem pa bi bili zastopniki mladinske organizacije in bi prenašali njene probleme v komunistične vrste, saj ima mladina pri reševanju raznih vprašanj družbenega samoupravljanja, kulture in drugih političnih forumov velik vpliv. Ob koncu za-

sedanja članov mladinskega komiteja so potrdili sklepe, oziroma načrt za nadaljnje politično delo mladine. Naj omenim nekaj važnih sklepov.

V okolici Jesenic bo v drugi polovici leta več delovnih akcij, ki se jih bo udeležila tudi mladina iz našega podjetja. Prva taka akcija naj bi bila na Javorniku pri graditvi parkirnega prostora. S temi akcijami bodo naši mladinci pokazali svojo zavest pri gradnji socializma. V raznih aktivih našega podjetja bomo morali v drugi polovici leta organizirati boljše dopisniško mrežo mladine.

Tako bi obveščali bralce našega štirinastdnevnika o mladinskem udejstvovanju.

Bilo je še več sklepov, ki jih bo naša mladina zanesljivo rešila. Vsi želimo, da bi mladi aktivisti v bodoče dosegli še večje uspehe pri nadaljnji politični vzgoji mladega človeka.

Jože Vindišar

TO JE STVAR, KI BO ZANIMALA VSAKEGA ČLANA

11. julija 1959 je bilo v našem podjetju naslednje stanje z ozirom na odsotnost delavcev in uslužbencev:

Bolnih do 7 dni 115, nad 7 dni 189, porodniški dopust 6;

Dopusti: rednih dopustov 741, izredno plačanih 12, izredno neplačanih 19;

Razna odsotnost: orožne vaje, službeno potovanje in neopravičeni izostanki — skupno 23 primerov, posebnih dopustov pa 35 primerov.

Število delavcev po normativu je bilo 6193, po spisku pa 6001. Od tega je bilo skupaj bolnih 319 delavcev ali 5,2 %, na dopustu skupaj 772 delavcev ali 12,9 %, razna odsotnost skupno 23 delavcev ali 0,4 %. V celoti je bilo odsotnih 1114 delavcev ali 18,5 %. Tovarna pa je obratovala ta dan s 4887 delavci.

Zanimivo je, da je pri nameščencih izpad iz dnin oziroma odsotnost, gledana v odstotkih skoraj enaka. Bolovanje zneslo 5,1 %, dopusti 12,7 %, razna odsotnost pa 0,5 % ali skupaj 18,3 % odsotnosti — torej samo za 0,2 manj kot pri delavcih.

To je zanimivo in obenem presenetljivo, če upoštevamo, da imajo delavci težje, bolj nevarne in zdravju škodljive delovne pogoje.

Ženski Tičela

Glavni remont valjarn se zaključeni

V življenju kake celote — tipičen primer za to so javorniške valjarne — se prepleta mnogo kombinacij, ki vežejo ta konglomerat v produkcijskem ali vzdrževalnem smislu. Valjarne so v okviru naše železarne tisti oddelek, ki temeljno predela jekla. Od njih zavisi izvršitev plana, tako količinskega kot finančnega, česar se vzdrževalci dobro zavedamo. Z občutkom odgovornosti do naprav, do obratovanja posameznih oddelkov in zasledovanja izpolnjevanja družbenega plana poedinih obratov reguliramo nujnostne stopnje popravil, ki se nakazujejo z zastoji ali pomanjkanjem rezervnih delov, ki jih je treba nadoknaditi za tekoče preventivno vzdrževanje.

smo pričeli z glavnimi remont. Prvi je bil 14-dnevni remont Valjarne 2400, drugi remont Srednjih in Lahkih prog, ki je zavzel jako širok obseg s kompletno predelavo pogonov in postavitvijo Banninga. Temu je v kratkem presledku sledil remont Težke proge z raznimi predelavami in vgraditvijo nove prevažalne naprave pred Ignis pečjo. Poslednji je bil 14-dnevni remont Oddelka tanke pločevine, ki je zavzel zopet zelo širok obseg s kompletnimi popravili na vseh objektih in napravah.

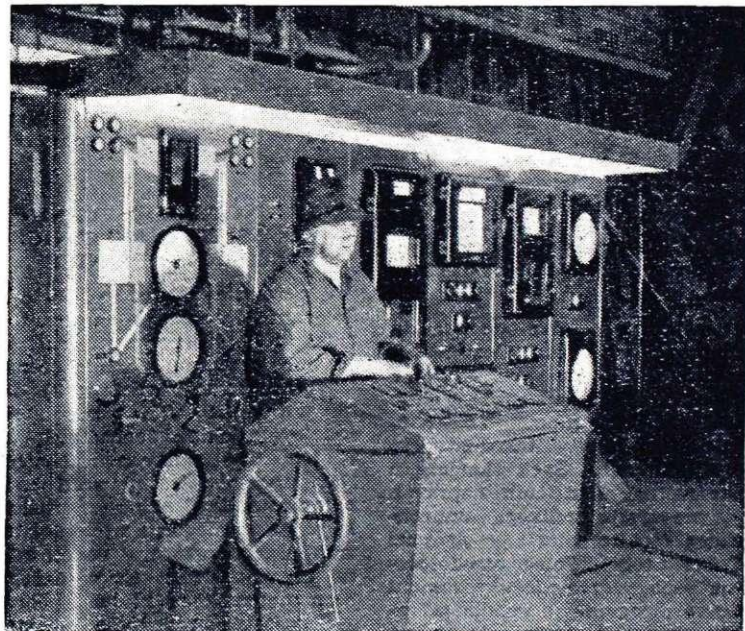
Težkoča z letošnjimi remont je bila v tem, da so se vrstili skoro brez presledka od februarja do vključno meseca julija drug za drugim, kar je obremenjevalo vzdrževalni sektor valjarn Javornika z 12-urnim delovnim časom.

Za vsak remont je treba posebej organizirati na osnovi osvojenih terminov. Izdelati je treba operativne načrte, o katerih se posvetuje vodstvo z zainteresiranimi obratovodstvi, kakor tudi z delovodji lastnega sektorja. Potrebna je predpriprava rezervnih delov, organizacija posad, za vsak odsek ali agregat posebej, kakor tudi strokovna izbira ljudi. Zelo važna je priprava kolektiva za remont s terminsko odgovornostjo, ki jo prevzamemo za izvršitev planiranega remonta.

Mnogo raznih variant spremlja glavne remonte. Mnogo skrbi in odgovornost naloženih na ljudi in vodstvo, ki strokovno izvajajo svoj posel. Zadoščenje pa čutimo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Eno od številnih delovnih mest

Vzgoja otrok - odgovorna naloga

Za nami je šolsko leto. Vendar je treba, čeprav sta vmes še dva meseca počitnic, že misliti na šolo, ki se prične jeseni.

Na vrata občinskega odbora ZB so potrkali otroci padlih borcev, nekateri v spremstvu matere, drugi, večji in samostojnejši, brez spremstva, vsi pa z željo, da jim organizacija ZB izda priporočila za nadaljnje šolanje ali sprejem v razne internate.

Prizadevna in pohvale vredna skrb naše družbe za te otroke bo, tako je upati, poplačana z novimi strokovnimi kadri, ki bodo prav gotovo stopali po revolucionarni poti svojih očetov. Vendar je bilo ob tej priliki opaziti nekaj, o čemer se mi zdi vredno napisati nekaj besed.

Ne bom navajala poimensko in upam, da takih sinov vsaj ni mnogo. Na vprašanje o podatkih padlega očeta namreč nekateri niso vedeli odgovoriti skoraj ničesar, niti, kje je oče bil v partizanih, niti, kdaj in kje je padel in, ali ima kakšno odlikovanje. — Bila sem presenečena. Koga naj tu krivimo? Ali sina, ki ga nihče ni zainteresiral, da bi vprašal: »Mama, povej, kje je padel moj oče, kdaj je šel v partizane, kje se je boril?»

Družba, oziroma šola, posreduje otrokom padlih borcev splošno zgodovino NOB. Toda matere, ali nismo dolžne, da k temu prispevamo drobčen delež? Mislim, da je redek slučaj, ko se ni moglo ničesar izvedeti o padlem borcu. Tam pa, kjer je teh podatkov dovolj, povejmo otrokom, kar vemo o herojski poti borcev NOB, predvsem o padlih svojcih; če smo to zamudili doslej, še vedno dokončno ni zamujeno!

Prva in najtrdnjša podlaga za otrokovo usmerjanje in ocenjevanje našega družbenega reda je vzgoja v družini in to že v najnežnejši dobi. Če bomo mi starši govorili s spoštovanjem in vzneseno o borbi NOB in njenih pridobitvah, ko tak tudi naš otrok. Če pa se postavimo na stališče omalovaževanja teh svetlih strani naše zgodovine, potem se ne čudimo, če naš otrok pozneje ne bo posebno dovteten za vse lepo in dobro, kar mu nudi šola in družba.

In h koncu — to ne velja le za matere! Tudi očetje, ki so aktivno delali za NOB, naj bi otrokom

večkrat pripovedovali svoja doživlja. Ne bodite skromni v tem! Verjemite, to bo v otroških očeh visoko dvignilo spoštovanje do Vas samih, obenem pa bo to eden pozitivnih pogojev za razvoj otrokove osebnosti, saj je mladina dovtetna za vse, kar ima vzvišene cilje. To bo dvignilo tudi nje moralne vrednote.

To smo dolžni tudi spomniti tistih, ki so jim usta onemela in so nesebično žrtvovali najdragocenejše — življenje — za to, kar danes uživamo mi in njihovi in naši otroci.

GOSPODINJSKI NASVETI

MLEKO SE KVARI

V teh vročih poletnih dneh se gospodinje pogosto pritožujejo, da se mleko, prineseno iz mlekarne, rado pokvari. Nič čudnega ni to v tej vročini, če pomislimo na večkratno prelivanje in prevoz, vendar pa se nam mleko vseeno ne bo sesirilo, če bomo pravilno ravnale z njim.

Po mleko hodim s posodo, ki jo uporabljam samo za mleko. Seveda mora biti vedno čista in suha. Iz mlekarne odidem po možnosti takoj domov, prelijem mleko v kozico, ki jo prej izplaknem z mrzlo vodo. Kozico z mlekom postavim na hladno za približno četrto ure, nato pa jo postavim na vroč kuhališnik, da mleko kmalu zavre. Kuhane postavim v hladno shrambo.

Mleko se mi do sedaj še ni pokvarilo. Ne zdi pa se mi čudno, da se kvari nekaterim gospodinjam; vidim otroke, ki postajajo po cestah s kanglicami in jih tako izpostavljajo sončni toploti. To vse, kakor za mleko ni dobro. Tudi gospodinje, ki morajo spotoma iz mlekarne še v druge trgovine ter se tam zamudijo, mleko pregrejejo, potem pa se pri kuhanju sesiri.

Posvetimo torej mleku več pazljivosti, pa se ne bo kvarilo.

—Dora—

MLEKO IN MASLO

V enem litru mleka je 37 g maščobe, 35 g beljakovin, 48 g mlečnega sladkorja, 7 g mineralnih snovi in mnogo vitaminov. Ostanek je voda. Te snovi vplivajo na zunanji videz in okus mleka.

ZAKAJ JE MLEKO BELO?

35 g beljakovin plava v litru mleka. Vezane so z apnom in dajejo skupaj s številnimi maščobnimi kroglicami mleku belo barvo.

ZAKAJ JE MLEKO SLADKO?

V enem litru mleka je 48 g sladkorja. To daje mleku toliko sladkobe kot 2,5 dkg sladkorja v kockah.

ZAKAJ SE NA MLEKU NAREDI SLOJ SMETANE?

Smetana je sestavljena iz maščobnih kroglic mleka, ki so lažje od vode in se zato dvignejo na vrh, kjer se naberejo v obliki smetane.

ZAKAJ SE MLEKO PRIŽGE?

Pri segrevanju se izločijo mlečne beljakovinske snovi, to sta kazein in albumin. V posodi s temi stenami ali v močno segreti posodi se prižgejo beljakovine, ki so se sesedle na dno posode.

ZAKAJ NAREDI MLEKO PRI KUHANJU KOŽO?

Če kuhamo mleko v odprti posodi, se albumin pri segrevanju strdi in skupaj s kazeinom in maščobo naredi kožico na mleku.

ZAKAJ SE MLEKO SKISA?

V mleku so mlečno kislinske bakterije, ki so potrebne za zdrav življenje. Razmnožujejo se zlasti pri temperaturi 22 stopinj Celzija in spreminjajo mlečni sladkor v mlečno kislino. Mlečna kislina povzroči razkroj kazeina in mleko se sesiri.

ZAKAJ MLEKO NI VEDNO RUMENO?

To pride od tega, ker krave ne dobijo vedno sveže zelene krme, predvsem pozimi, ko jih hranijo s senom. Zato je maslo lahko svetlo, skoraj belo.

ZAKAJ JE MASLO RUMENO?

Rumeno barvo daje maslu karotin, ki ga poleti dobijo krave s svežo krmo in zeleno pašo. Karotin je močno rumena barvna snov in ima velik pomen kot provitamin. Iz karotina se tvori telesu vitamin A.

PREKLIC

Preključam veljavnost izkaznic za vstop v Železarno, ki sta izdani na ime Ribiča Marjana — Prometni oddelek in Kljinarja Valentina — Javornik II.

Predstavljamo naše nove sodelavce:

Uslužbenci — prevedeni iz delavskega staleža: Klokočevnik Ivan — OTK; Grilc Nada — Javornik I.; Košnik Bogomir — Tehniški biro.

Delavci: Keserovič Alija — Plavž, Cundrič Tomo — Plavž, Fatkič Nurija — Plavž, Grbič Safet — Plavž, Mušič Bego — Plavž, Bratuž Jože — Martinarna, Cimiratič Mehmed — Martinarna, Hribljan Juro — Martinarna, Koren Vinko — Martinarna, Kovarič Janez — Martinarna, Lužar Vinko — Martinarna, Matanovič Stipo — Martinarna, Jamšek Franc — Samotarna, Pižmoht Anton — Samotarna, Šabič Smajo — Samotarna, Dovjak Alojz — Javornik I., Drstvenšek Jože — Javornik I., Kraševac Anton — Javornik I., Kraševac Stanislav — Javornik I., Lovrenjak Franc — Javornik I., Mešič Edhem — Javornik I., Noč Valentin — Javornik I., Ribnikar Peter — Javornik I., Helc Jože — Javornik I., Tresket Ivan — Javornik I., Ferbežar Ivan — Valjarna 2400, Magdič Ciril — Valjarna 2400, Milešević Božo — Valjarna 2400, Spolar Ivan — Valjarna 2400, Colarič Smail — Javornik II., No-

vak Emil — Javornik II., Draksler Angela — Žičarna, Vidic Albert — Žičarna, Tičar Janez — Patent. žica, Klančar Milan — Hladna valjarna, Logar Jože — Hladna valjarna, Novšak Jože — Hladna valjarna, Žnidar Franc — Hladna valjarna, Brajc Alojz — Hladna valjarna, Svetina Franc — Mehanična del., Avber Anton — Siva liv., Srnc Josip — Siva livarna, Markič Ivan — Javornik III., Svetina Bogomir, Javornik III., Pivk Alojz — Javornik III., Klobučar Jože — Promet, Marek Mirko — Promet, Begovič Mujo — Transport, Garvala Isen — Transport, Kahrmitovič Rifet — Transport, Mahmutović Esad — Transport, Sajevec Janez — Transport, Kovač Rudolf — Gasilci, Debeljak Jožica — Tekaki, Sotlar Franciška — Komunalni oddelek, Praprotnik Pepca — DUR, Korošec Anton — Cevarna. Novo sprejetim sodelavcem želimo uspešnega dela in zadovoljstva v našem kolektivu!

Poročili so se: Cetinski Anton — Elektro peč z Majetič Ivanko, Omejc Ludvik — Valjarna 2400 z Gortan Nado, Konič Anton — Gradbeni odd. z Smolej Marijo, Črv Franc — Samotarna z Ažman Stanislavo, Čebulj Srečko — cavar-

na s Potrebujes Marinko, Pajntar Igna — Cevarna s Hvala Martino, Jesenšek Albert — Ener. oddelek z Vogelnik Valentino, Smolej Ivan — Javornik IV., s Slivnik Francko. Novoporočencem čestitamo in želimo vse dobro na skupni življenjski poti!

Rodili so se: Savi Vukoviču — Javornik I. — deklica, Cirila Plemelj — Elektro del. — deček, Ludviku Nemec — Javornik II. — deček, Francu Jelenc — Livarna — deček, Valentinu Vovk — Mehanična del. — deklica, Viktorju Renko — Martinarna — deček, Francu Gole — Konstr. montaža — deklica, Antonu Čuden — Žičarna — deček, Omeru Crnovič — Martinarna — deček, Ibrahimu Ualič — Plavž — deček, Muharemu Zabičević — Plavž — deklica, Janezu Ferik — Transport — deček, Jožetu Kljinar — Cevarna — deček, Stani Novak — Telef. centrala — deček, Pavli Rink — Žeb-ljarna — deklica, Danteju Jasnič — Org. biro — deklica, Ludviku Kejžarju — Sindikat — deček, Anici Noč — Priprava dela — deklica.

Srečnim mamicam in očkom čestitamo!

Personalne vesti

GIBANJE DELOVNE SILE V MESECU JUNIJU:

57 novo sprejetih delavcev, 79 delavcem prenehalo delovno razmerje, 3 novo sprejeti uslužbenci, 3 uslužbencem prenehalo delovno razmerje.

Upokojeni so bili naslednji dolgoletni delavci: Kozjek Anton — 1903 — martinarna, z delovno dobo v ZJ 35,5 let; Janah Lambert — 1900 — opekarna, z del. dobo v ZJ 30 let; Noč Franc — 1902 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 40 let; Triplat Janez — 1904 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 34,5 let; Potočnik Jakob — 1900 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 24,5 let; Gračner Jožef — 1908 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 13 let; Markun Franc — 1904 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 31,5 let; Mrak Florijan — 1904 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 35,5 let; Vehar Rudolf — 1902 — Javornik I., z del. dobo v ZJ 34,5 let; Dornik Alojz — 1910 — Javornik II., z del. dobo v ZJ 22,5 let; Šivic Matevž — 1916

— Komunalni, z del. dobo v ZJ 20 let; Dovžan Anton — 1901 — Javornik III., z del. dobo v ZJ 24 let; Terseglav Anton — 1909 — Zavizalnica, z del. dobo v ZJ 23 let; Leban Mihael — 1901 — Javornik III., z del. dobo v ZJ 24 let; Andervald Silvo — 1902 — Jeklo liv., z del. dobo v ZJ 42 let; Grebenšek Alojz — 1904 — Mehanična, z del. dobo v ZJ 36 let; Bevc Martin — 1903 — Žična valjarna, z del. dobo v ZJ 40 let; Partelj Nikolaj — 1899 — Javornik II., z del. dobo v ZJ 23,5 let; Jesenko Ludvik — 1902 — Javornik II., z del. dobo v ZJ 33,5 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo prijetno jesen svojega življenja, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Umrli so: Koblar Pavel, Žičarna, žičar; Slivnik Janez, ičarna, žičar; Pogačnik Stanko, elektroodni oddelek, vodja izdelov. patron; Makovec Jože, tehniški biro, konstrukter. — Svojcem naše iskreno sožalje!

Š . P . O . R . T .

Iz gostovanja v Madžarski

Član našega kolektiva tov. Sli-
bar Jože, ki se je udeležil kot
državni reprezentant meddržavne-
ga kegljaškega dvoboja Jugoslavi-
ja : Madžarska, nam je poslal vtise
s tega gostovanja.

Po dokaj počasni vožnji smo
prispeli v obmejni kraj Kotoribo.
Po enournem čakanju, ali točneje
pretresanju, je parna lokomotiva
potegnila edini voz preko meje.
Vljudne obmejne formalnosti, ki so
trajale samo eno unico, so pote-
kale ob spremstvu uniformiranih
oseb okrog voza in skrbela za na-
šo varnost. Edina zanimivost je
bila vožnja vzdolž Blatnega jeze-
ra, ki ga obdajajo gosto posejane
hišice, hoteli in vile najrazličnej-
ših oblik. Vožnja ob jezeru traja
nekaj nad 2 uri. Zaključili pa smo
jo na južnem kolodvoru Budimpe-
šte, od koder so nas z avtobusom
prepeljali v hotel »Palace«. Prese-
netili so nas z udobjem in s sko-
raj pretirano dobro postrežbo. Kot
smo kasneje zvedeli, je ta hotel
namenjen predvsem redkim tu-
jem. Poskrbeli so res za vzorno
organizacijo. Vsakdo je prejel
svoj prospekt in program za ves
čas našega gostovanja. Naslednji
dan opoldne so nas peljali z av-
tobusom po mestu in nam razka-
zovali njegove znamenitosti. Pri
peturnem ogledu smo opazili, da
je še precej nezabrisanih sledov
oktobrskega upora. O uporu sam-
mem pa zelo neradi govorijo. Tr-
dijo, da se je po njem stanje iz-
boljšalo. Novogradnje ne zavzema-

jo takega obsega, kot pri nas in
tudi bloki nimajo tako pestrih ob-
lik, kot naši. Seveda je skozi kra-
je, kjer je gradnja bolj v razma-
hu, avtobus zmanjšal hitrost. Da
pa športno življenje zavzema velik
obseg, pričajo številni športni ob-
jekti.

V nedeljo dopoldne se je pri-
čelo tekmovanje ženskih ekip. Po-
sebnih uspehov tu nismo pričako-
vali, ker madžarske kegljačice da-
leč nadmkrljujejo naše. Poraz je
bil neizogiben. Za nastop moških je
bilo precejšnje zanimanje, tako da
je bilo kegljišče napolnjeno s pri-
lično objektivnimi navijači. Z ozi-
rom na 14-dnevni skupni trening,
so Madžari le malo dvomili v
svoj uspeh. Vzdušje med navijači
in tekmovalci je bilo nervozno. Po
4-urnem tekmovanju je državna
reprezentanca Madžarske doživela
nepričakovano poraz.

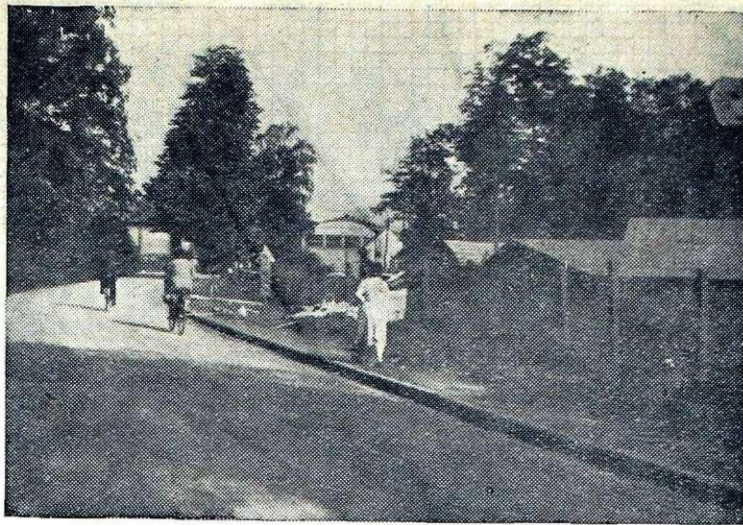
Naslednji dan smo si ogledali iz-
ložbo. Izbiira raznega blaga je še
kar zadovoljiva. Avtomobilski pro-
met v Budimpešti je izredno skro-
men in običajno brez težav pre-
kaš glavno ulico. Tujih avtomobi-
lov skoraj ni. Turistični kraji so
zasedeni v glavnem z domačimi tu-
risti.

Zadnjo večerjo so nam predili
pri nekem privatnem kmetu ob
Blatnem jezeru. V železnih kotli-
kih so nam servirali pravi mad-
žarski paprikaš. Ker pa ni bil pre-
več nežen, smo si hladili usta z
res dobrim vinom. Ob odhodu smo
si bili edini, da so gostitelji
povsod stremeli za tem, da bi nam
napravili bivanje čimbolj prijetno.

Pri povratku so nas naši cari-
niki spravili nekoliko v slabo vo-
ljo, saj smo morali prijaviti »spo-
minčke«, ki so nam jih poklonili
madžarski igrači. Sklicevali so se
na novo carinsko uredbo. Vso
»uvozno robo« (leseni konjiček,

pepelnik in sličica) sem potem na
Jesenicah nesel na carinjenje in
po dvournem čakanju dobil »uvoz-
no carinsko reklamacijo«, ki me
je stala 650 dinarjev. Res, da z
novo carinsko uredbo nisem pre-
več seznanjen, ne verjamem pa,
da je njen namen cariniti spo-
minska darila.

Verjetno bom zadnjo neprijet-
nost kmalu pozabil, spominov na
gostovanje v Madžarski pa zlepa

Cesto na Stari Savi so pred kratkim asfaltirali

ZA SVEH V RAZVEDRILU

Pozdravljeni Nergači!

Ha! Ha! moram se smejeti, ker sem jo tako srečno zvozil, neka-
teri so zgubili pač upanje, da bom sploh še ostal živ zato, ker sem
zadnjič nekoliko pošpil »kebrčke«. Res je, da mi je bilo zadnjič na
Jelovici nekoliko vroče, ko so me obkolili »kebrčki« in me kot špico
hotel zabiti v tla in s »klanjo zašpongat« usta, pa sem srečno prebil
obroč in se živ vrnil med vas.

Po tem napadu sem ugotovil, da je moja služba zelo težka, ker so
mi »kebrčki« kot protiutež za svoje grehe povedali, naj še malo »po-
šlatam« tega in onega. Pa sem rekel »joke«, tako se pa ne gremo. Poiščem
si rajši drugo službo. Dve uri sem bral po raznih oglih razpis, dokler
me ni nekdo vprašal, če sem »reflektant« za kakšen razpis. Seveda
sem, mu rečem. Ja samo ne vem če boš kaj dobil reče on, zadnjič
se je nas cel regiment javil na psihološki pregled, nazadnje je bil pa
sprejet na to mesto čisto drug. O hudiča! to je pa čudna personalna
politika sem mu rekel in jo mahnil na personalo, da se sam prepričam
kaj je res.

Stopical sem jo po stopnicah, prišel do veže in zavil proti vra-
tom personalca, kar se srečam s prijateljico. Spoštljivo jo pozdravim.
Z nasmehom mi je odzdravila in pri tem delala s telesom razne figure.
Mislim sem, da pleše »fugi, fugi« ali »sampon«, ker je v spodnjem tes-
nim delom krožila v obliki osem. O, la la! sem ji rekel ves začuden.
Ti pa treniraj za 1. avgust »občinski kompani fabriški« 90-letni ples.
Ne norčuj se še ti z menoj mi reče ona »scagano« to ni ples, ampak
to je bolezen, ki tare celotni personalni oddelek, ker so nam malarji
zaprlj vsa stranišča. No to pa ni taka reč, bom pa jaz »pošpegale« kam
hodijo malarji plesat in vas potem odrešil te bolezni.

Nekaj ravno nasprotnega sem doživel na Javorniku v pocinkoval-
nici. Videl sem »kanglo« z roza gazirano vodo. To pijačo sedaj lahko
piješ samo proti potrdilu, da si res žejen. Ker nisem upravičen do žeje,
sem se hotel na »švarc« napiti te novo ustvarjene tekočine pa se je
mojster tako zadr, da sem kar otrpil. Pokazal mi je z roko na desno
stran in kaj sem videl, bočete vedeti? Mislim sem, da so »Nagarski
slapovi« pa so le bruhali trije delavci, ta četrti pa se je že pripravljaj
na izmeno. Vprašal sem mojstra, kaj to pomeni, pokazal mi je na
tisto »kanglo« in rekel, ostalo pa ti vprašaj ali pa napiši.

Ker mi je bilo po tem dogodku nekoliko slabo sem se podprl z žem-
ljo, katero mi je prinesel tekač iz parne pekarnice. Ko so bila moja usta
v polnem obratovanju je naredilo Zk, flk, krh in potem se mi niso
več zaprla. Mislim sem, da sem dobil »heksenšus«. Šele v zobni am-
bulanti ko sem čakal štiri ure, da so mi v eni minuti slikali zob sem
dobil pojasnilo od zdravnika, da ni to »heksenšus« ampak, da je na-
vaden 3 cm smrekov bikori les zataknjen med zobovi. Vprašal me je,
če sem »golcar«, pa sem rekel, da jaz ne, ampak najbrže tisti v parni
pekarni. No sedaj pa recite kaj nam »nucajo bele halje, bele »kahlce«,
para, če pa jemo les namesto žemelj.

Tako sedaj naj pa končam in odgovorim še na nekaj vaših vprašanj.

NA TRŽNICI

TABORNIŠTVO

Tudi letos so jeseniški tabor-
niki postavili platnene hišice,
pod katerimi bodo preživel svoj
letni dopust. Ze tri leta zapore-
doma so taborili v Fažani pri
Puli. To leto pa so se odločili
za Koper. Vsekakor so s to spre-
membo naši taborniki veliko na
boljšem, saj so morali vsako
leto svojo opremo s kamionom
peljati s seboj in jih je že to
veliko stalo. To poletje so na-
pravili zamenjavo s taborniki iz
Kopra. Jeseniški taborniki so Ko-
prčanom postavili svoje šotore v
Gozd-Martuljku, našim taborni-
kom pa so postavili svoje šotore
na koprski obali. Ta povezava
med koprskimi in jeseniškimi
taborniki nam je lep primer, ko-
liko si pomagajo organizacije
med seboj, če so dobro povezane.
Poleg tega imajo naši taborniki
boljšo preskrbo sladke pitne vode
in prevoz prehrane kot v Fažani.

S taborjenjem so jeseniški ta-
borniki zelo zadovoljni, saj ima-
jo kopanja, sončenja, športa itd.
dovolj. Razen tega posvečajo eno
ali dve uri taborniški šoli, v ka-
teri mladi ljudje spoznavajo ci-
lje sodobne družbe in polagajo
praktične izpite iz taborniškega
življenja.

F. R. Pers. odd.: Kaj naj stor-
im, ker so vsa stranišča že dalj
časa zaprta?

Najboljša pomoč proti temu so
suhe hruške. Uživajte tudi čim
manj tekočin.

Franc K., Mehanična: Naredil
sem za motor »kurbelvelo« pa
»kolben rinčke« pa jih ne morem
skrivaj nesti skozi vratarnico. Ka-
ko naj si pomagam?

»Stori to, kar delajo drugi, pri-
pelji se z motorjem v službo.«

Zinka „Opekarna: Ko sem bi-
la pri psihiatru, me je vprašal,
kakšna je podobnost med prvim
in zadnjim dnevom v mesecu. Na
to nisem vedela odgovora. Ali mi
lahko ti odgovoriš?

»To je čisto enostavno. Vsake-
ga prvega je denar, vsakega zad-
njega je pa suša.«

Za slovo še vsem skupaj pri-
jetno praznovanje »občinsko fabr-
škega« praznika, dne 1. avgu-
sta 1959.

Pozdravljeni do nadaljnjega

Špica Nergač

DOLGOLETNI ŠTUDIJI

Madonca kakšen bogat spored
imamo za naše praznike, le koliko
časa so ga študirali?
90 let! Saj imaš gor napisan.

Kako pa to?, da so iste breskve
včeraj bile po 60 din, danes so pa
406 od

Ma veste, tudi cifra je ista od
včeraj, samo okrog sem jo zasul-
kal zaradi praznika.

MOČ DOBIČKA 1. AVGUSTA

Ze dolgo hk... nismo hk...
pili ga, za 90. hk... letnico daj-
mo ga. Hk.

Glavni remont valjarn so zaključeni

(Nadaljevanje s sedme strani)

in zadovoljni smo po opravlje-
nih remontih, če začno valjarne
redno obratovati ob pravem ča-
su, še bolj razveseljivo pa je,
če dosežemo celo kakšen dan na-
skoka.

V valjarnah se nam dogodi, da
imamo poleg rednih letnih re-
montov tudi razne večje zlome
in okvare, ki se nam vrinejo
med obratovanjem. To nam
kršne so bile v tekočem letu
(večji zlom na Sack škarkjah in
okvare na električnih napravah
— pregorete velikega sinhron-
skega elektromotorja v strojnici
Težke proge). Poleg osredotoče-
nja vseh vzdrževalcev v remont
tanke pločevine je vpadla ta ve-
lika okvara, ki ni brezpomembna
za obratovanje Težke proge in
njeno produkcijo. Bilo je nujno,
da smo to okvaro takoj vzeli v
obzir. Potrebne so bile nove
kombinacije in drugačna poraz-
delitev delovne sile, kar pa je
šlo na škodo glavnega remonta
tanke pločevine.

Poleg kolektivne odgovornosti,
ki bi jo morali imeti vsi do svo-
jih naprav, pa opazimo na po-
sameznih delovnih mestih pre-
malo odgovornosti poedincev do
naprav in mehanizmov, ki po-
trebujejo izvestne pozornosti in
negovanja. Prav posebno bi opo-
zoril na mesta, ki so prepuščena
sama sebi in za katera se odgo-
vorni vodilni uslužbenci premalo
zanimajo. Prav ta mesta so iz-
postavljena stalnim okvaram,
nam vzdrževalcem po povzročajo
mnogo več dela kot bi bilo po-
trebno. Ko bomo imeli pred
oči, tako produktivci kot vzdr-
ževalci, strojne naprave in ravn-
ali z njimi z ljubeznijo in po
predpisanih zahtevah, si bomo
olajšali svoje delo. Le na tak
način bomo kos prizvodnim na-
logam. Remontnih planov ne bo
treba podaljševati, ampak bodo
vedno krajši. S tem pa si bomo
ustvarili boljše pogoje za dose-
ganje planov in si izboljšali stan-
dard, ki si ga sami ustvarjamo.

NAMIZNOTENIŠKI TURNIR V POČASTITEV 90-LETNICE ŽELEZARNE JESENICE

V počastitev 90-letnice obstoja
Železarne Jesenice je namiznote-
niški klub pri športnem društvu
Jesenice pripravil namiznoteni-
ški turnir in to v dneh od 27. do
28. junija 1959. Na turnirju so
sodelovale ekipe Jesenice I. in
II. ter ekipe iz Raven in Zenice.
Naši športniki so povabili tudi
namiznoteniško ekipo iz Siska,
ki pa se tekmovanja ni udeležila,
zato je namesto nje sodelovala
na turnirju druga ekipa našega
namiznoteniškega kluba.

Slavnostne otvoritve so se ude-
ležili člani vseh sodelujočih ekip.
zbrane športnike pa sta pozdravi-
la v imenu Uprave podjetja in
Pripravljalnega odbora za poča-
stitev 9T-letnice Železarne Jese-
nice, tov. Stanko Ravnik, v ime-
Izvršnega odbora sindikalne po-
družnice Železarne Jesenice pa
tov. Janez Rozman.

Prvi dan turnirja so bila na
sporedu tekmovanja ekip. V prvi
tekmi, ki je trajala dve uri, je
ekipa iz Raven premagala na-
miznoteniško ekipo iz Zenice z
rezultatom 5:4. Tekma je bila
lepa, ekipi pa zelo izežena. V
drugi tekmi sta se srečali I. in
II. ekipa namiznoteniškega kluba
Jesenice. Rezultat tekme 5:0 za I.
ekipo. Ostale tekme so se konča-
le z naslednjimi izidi: Ravne:Je-
senice I. 5:1, Jesenice:Zenica
5:1 in Zenica: Jesenice II. 5:1.
Odločilni tekmi Jesenice: Ravne
so po lepi igri zmagali Jeseniča-
ni z rezultatom 5:2 ter osvojili
lep pokal. Naša prva ekipa je
nastopila v naslednji sestavi:
Štrumbelj, Valentar in Šabec.

Naslednji dan je bil turnir po-
sameznikov. Sodelovalo je 16 tek-
movalcev. V finalni tekmi tega
turnirja sta se srečala Jeseniča-
na Štrumbelj in Valentar. Po lepi
igri je zmagal Lojze Štrumbelj
z rezultatom 2:1 in osvojil po-
kal prireditelja.

IZDAJA: ŽELEZARNA JESENICE — ODGOVORNI UREDNIK:
STANE TUŠAR — URED. ODBOR: Pavel ing. Sešek, Andrej
Dolinar, Ivan Vovk, Tone Pintar, Franc Hrastar, Stefan Nemec,
Ludvik Kežar, Milan Budja, Miro Noč, Dušan Stare, Edo Ža-
gar, Zdravko Črv, Zdravko Pogačnik in Lojze Likovič. — NA-
SLOV: Uredništvo štirinajst dnevnika ŽELEZAR — Železarna
Jesnice, telefon 271 — TISK: GORENJSKI TISK V KRANJU